

pismo organizacji pozarządowych
województwa warmińsko-mazurskiego

ISSN 1427-5856

pozarządowiec

styczeń-luty • nr 1(85) 2007 • rok XII

MAŁY WIELKI PROCENT

**Rozmowa
z marszałkiem Jackiem Protasem**

Wręczono Kryształowe Serca

„Pozarządowiec” ukazuje się już od 10 lat. Przez pierwsze lata byliśmy jedynym źródłem informacji o sektorze pozarządowym – najpierw w Elblągu i okolicach, by wreszcie stać się pismem ogólnowojewódzkim. W tym czasie mediów pozarządowych przybywało. Tworzono strony internetowe, na których organizacje informowały o swoich działaniach. Również nasza gazeta stała się dostępna w internecie w formacie PDF. W 2002 roku rozpoczęły działalność lokalne oddziały portalu organizacji pozarządowych ngo.pl. Wraz z nimi ruszył warmińsko-mazurski serwis WiM, który do dziś stanowi podstawowe źródło informacji o sektorze pozarządowym w województwie.

Dzisiaj większość z nas pewnie już nie wyobraża sobie pracy bez dostępu do ogólnosiwiatowej sieci. Gazety drukowane wypierane są przez ich elektronicznych konkurentów. Właściwie każdy może już emitować w Internecie program radiowy lub telewizyjny. Ściśle sformatowany, dopasowany do konkretnego odbiorcy. Dzięki temu organizacje pozarządowe mogą intensywniej promować swoje przedsięwzięcia. Duże możliwości daje również współpraca z „kablówkami”. Tak działa elbląska Telewizja Obywatelska, która swój program emituje w lokalnej telewizji kablowej.

Współczesne gazety muszą zmierzyć się z ich elektronicznymi konkurentami. „Pozarządowiec” również zabiega o odbiorcę. Między innymi dlatego zmieniliśmy szatę graficzną oraz publikujemy większą ilość krótkich informacji, by czytelnik, który nie ma czasu przeszukiwać Internetu, otrzymał esencję wiedzy w interesującej go dziedzinie. Zawsze jednak najważniejsza będzie dla nas zawartość merytoryczna gazety, tak ceniona od 10 lat.

Zapraszam do lektury.

Tomasz Franciuk

T E L E W I Z J A
OBYWATELSKA

CHCEMY CIĘ POKAZAĆ

W KAŻDY CZWARTEK
W TELEWIZJI ELBLĄSKIEJ

KONTAKT: ELBLĄG, UL. ZWIĄZKU JASZCZURCZEGO 17. TEL. 055 236 27 16
E-MAIL: REDAKCJA@ESWIP.ELBLAG.PL

 FIO Pismo zostało wydane w ramach projektu „Partnerstwo w praktyce – modelowy system współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi”; współfinansowanego ze środków otrzymanych od Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Aktualności	3
Ku wspólnemu dobru	10
Kolejna szansa na pozyskanie 1% przez organizacje posiadające status opp	13
Konkurs na najlepszą inicjatywę elbląskich organizacji pozarządowych	14
„Partnerstwo w praktyce” – odbyło się spotkanie monitorujące	16
Nowy program „Młodzież w działaniu 2007–2013”	17
Oni są pokoleniem przyszłości	19
Promują lokalną filantropię	20
Sprawozdanie z pracy ROP woj. warm.-maz. w roku 2006	21
Gospodarka społeczna w Polsce – rys historyczny (część II)	29
Szansa dla pomocy społecznej i sektora pozarządowego	34

Stowarzyszenie jest członkiem Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego „HEROLD”

pozarządowiec

PISMO INFORMACYJNE
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wydawca:

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

Redagują:

Arkadiusz Jachimowicz (red. naczelny),
Tomasz Franciuk (red. prow.), Bartłomiej Głuszak

Adres:

82-300 Elbląg, ul. Związku Jaszczurczego 17;
tel./fax: 055 236 27 16, 055 235 33 88;
e-mail: eswip@eswip.elblag.pl

Internetowa edycja pism dostępna jest pod adresem:
<http://www.eswip.elblag.pl>

Opracowanie graficzne i skład komputerowy:

Marek Zwierzyński, tel. 0600 49 40 11,
e-mail: marek@wydawnictwo-ilka.pl

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów.

Autorzy tekstów prezentują swoje własne opinie.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

AKTUALNOŚCI

ERKON OTWORZYŁ PUNKT PORADNICTWA WE FROMBORKU

1 stycznia 2007 we Fromborku rozpoczął działalność punkt poradnictwa dla niepełnosprawnych ERKON. 30 stycznia odbyło się uroczyste otwarcie.

– Oferta punktu poradnictwa we Fromborku skierowana jest do osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów, osób bezrobotnych oraz wszystkich potrzebujących mieszkańców powiatu

braniewskiego – czytamy w komunikacie ERKON. – W punkcie oferujemy bezpłatne usługi poradnictwa specjalistycznego, prawnego, doradztwa zawodowego i personalnego oraz usługi pośrednictwa pracy.

Podczas uroczystego otwarcia w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy Frombork zaprezentowano Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych

i realizowane przez nią projekty oraz programy PFRON. Ponadto odbyła się dyskusja na temat potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin – mieszkańców miasta i gminy Frombork oraz innych miejscowości powiatu braniewskiego.

Punktu poradniczego ERKON we Fromborkumieści się przy ul. Młynarskiej 5a, tel. 0 55 244 06 78, tel. kom. 0 516 231 235.

RO EFS. NOWE OŚRODKI I DODATKOWY NABÓR

Wyłoniono większość Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego (RO EFS), a jednocześnie ogłoszono dodatkowy nabór wniosków dla niektórych regionów.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ogłosiła wyniki konkursu na prowadzenie przedsięwzięcia „Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego”. Powołano 39 ośrodków, które będą działały do końca 2007 roku.

Jednocześnie, z uwagi na fakt, iż w ramach konkursu dla dziewięciu obszarów nie zostały wyłonione Regionalne Ośrodki EFS, ogłoszono

dodatkowy nabór wniosków dla następujących obszarów:

- 6 – Włocławek,
- 13 – Gorzów Wielkopolski,
- 14 – Sieradz,
- 19 – Nowy Sącz,
- 21 – Ostrołęka,
- 24 – Siedlce,
- 29 – Przemyśl,
- 32 – Łomża,
- 45 – Leszno.

Wartość jednego przedsięwzięcia nie może być wyższa niż 450 tys. złotych. Przedsięwzięcie będzie realizowane w okresie kwiecień–grudzień 2007. Termin składania wniosków o udzielenie wsparcia na realizację przedsię-

wzięcia RO EFS upływa 20 lutego 2007, o godz. 16.00.

Więcej informacji na temat warunków konkursu oraz dokumentacja konkursowa znajdują się na stronie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Tam także znajduje się lista wyłonionych ośrodków.

RO EFS NA WARMII I MAZURACH

Ogłoszono wyniki konkursu na realizację przedsięwzięcia „Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego”.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ogłosiła wyniki konkursu na prowadzenie Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego. W województwie warmińsko-mazurskim zwycięzcami okazały się: Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych z Elbląga oraz Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej – Ośrodek Samorządu Lokalnego z Olsztyna.

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych działa od 10 lat. Wspiera

swoimi działaniami organizacje pozarządowe z całego województwa warmińsko-mazurskiego. Posiada biura w Elblągu, Olsztynie i Ełku. Ta edycja RO EFS jest już trzecią prowadzoną przez Stowarzyszenie. RO EFS elbląski swoim zasięgiem obejmuje następujące powiaty: elbląski, iławski, braniewski, lidzabrski, bartoszycki, kętrzyński, ostródzki, nowomiejski i działdowski.

Ośrodek Samorządu Lokalnego w Olsztynie jest jednym z 17 ośrodków regionalnych Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, która jest wiodącą instytucją szkoleniową w Polsce. Olsztyński Ośrodek powstał w 1990 roku. Swoje usługi szkoleniowe adre-

suje głównie do gmin i powiatów województwa oraz instytucji im podporządkowanych. RO EFS olsztyński swoim zasięgiem obejmuje powiaty: olsztyński, mrągowski, nidzicki, szczytyński, piski, ełcki, olecki i gołdapski.

Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego prowadzą w całej Polsce szkolenia doradztwo z zakresu pisania projektów oraz wykorzystania środków finansowych Europejskiego Funduszu Społecznego. Odbiorcami Ośrodków mogą być organizacje pozarządowe, szkoły, uczelnie, ośrodki poradnictwa zawodowego, przedsiębiorcy oraz instytucje związane z rynkiem pracy.

ELBLĄG. PODSUMOWANO AKCJĘ „PODARUJ UŚMIECH NA GWIAZDKĘ”

W piątek, 26 stycznia, odbyło się uroczyste podsumowanie przedświątecznej zbiórki na rzecz Funduszu Dzieci Niepełnosprawnych „Słonik”. W sali reprezentacyjnej Urzędu Miasta wręczono nagrody szkołom, które wzięły udział w akcji „Podaruj uśmiech na Gwiazdkę”.

Akcja trwała od 24 listopada do 23 grudnia ubiegłego roku. – Tym razem udało nam się zebrać prawie 28 tys. zł, czyli o 2 tys. więcej niż rok wcześniej – mówi Gabriela Zimirow-

ska z Fundacji Elbląg. – Dzięki zebranym funduszom niepełnosprawni uczniowie i studenci będą mieli szansę na zdobycie wykształcenia, które w przyszłości pozwoli im na aktywne życie zawodowe i społeczne.

W trakcie spotkania wręczono nagrody i wyróżnienia szkołom biorącym udział w akcji. Wszystkie 17 placówek otrzymało książki, a 10 tych, które zbierały najwięcej, aparaty fotograficzne oraz dodatkowe nagrody. Pierwsze miejsce zajęło Gimnazjum nr 1

– młodym wolontariuszom udało się zebrać ponad 3,5 tys. zł. Drugie miejsce zajęły: Zespół Szkół Mechanicznych (2383 zł) oraz Zespół Szkół Gospodarczych (2341 zł).

– Dziękujemy wszystkim szkołom, które zaangażowały się w akcję – dodaje Gabriela Zimirowska. – Liczymy na to, że w przyszłym roku również się do nas przyłączą i podarują dzieciom uśmiech na Gwiazdkę.

Akcję organizowały: Centrum Handlowe „Ogrody” oraz Fundacja Elbląg.

WARMIŃSKO-MAZURSKIE.
KONKURS NA REALIZACJĘ ZADAŃ W SFERZE SPRAW SPOŁECZNYCH

Wojewoda warmińsko-mazurski ogłosił konkurs dla organizacji pozarządowych działających w sferze spraw społecznych. Wnioski należy składać do 28 lutego 2007 roku.

Dofinansowane zadanie będzie miało na celu przeciwdziałania społecznemu wykluczeniu osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka oraz wsparcia rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w sytuacjach kryzysowych, w następujących zakresach:

I. Rozwój lokalnych sieci oparcia społecznego wzmacniającego środowisko rodzinne.

1. Wsparcie specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych, doś-

wiadczających przemocy i niewygodnych wychowawczo.

2. Wsparcie rodzin z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną.
3. Tworzenie ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
4. Tworzenie grup samopomocowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i rodzin, których członkami są osoby z zaburzeniami psychicznymi i rodzin, których członkami są osoby z zaburzeniami psychicznymi i rodzin, których członkami są osoby z zaburzeniami psychicznymi, zagrożone wykluczeniem społecznym.

II. Pomoc osobom bezdomnym, z uwzględnieniem tworzenia stacjonarnych miejsc zabez-

pieczenia podstawowych potrzeb oraz aktywizacji i usamodzielniania osób bezdomnych, w tym poradnictwa, terapii, mieszkań chronionych dla osób wychodzących z bezdomności.

III. Inne nowatorskie rozwiązania z zakresu polityki społecznej.

Maksymalna wielkość środków przeznaczonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego na wykonanie zadań objętych konkursem wynosi ogółem 750 tys. zł. Termin realizacji zadania mija 31 grudnia 2007 roku.

Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać w siedzibie Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, al. Piłsudskiego 7/9, pok. 136A, tel. 089 52 32 249.

WARMIŃSKO-MAZURSKIE.
MONIKA FALEJ NOWĄ SZEFOWĄ RADY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Jest nowy skład prezydium Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Nową przewodniczącą Rady została Monika Falej.

Monika Falej jest przewodniczącą Rady Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn. Współpracuje z Regionalnym Ośrodkiem

Wspierania Organizacji Pozarządowych w Olsztynie, a poza tym działa w Fundacji „Inicjatywa Kobiet Aktywnych”, gdzie pełni funkcję sekretarza.

Wiceprzewodniczącą Rady została Monika Hausman-Pniewska, reprezentująca Sieć Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Herold”, no-

wym sekretarzem Sławomir Pszeny z Rady Forum Liderów Organizacji Pozarządowych Powiatu Działdowskiego, skarbnikiem natomiast Wiesława Zalewska z Warmińsko-Mazurskiego Forum Kobiet. Ponadto do prezydium Rady wybrany został Arkadiusz Jachimowicz, reprezentujący Radę Elbląskich Organizacji Pozarządowych.

**MOŻLIWOŚCI UBIEGANIA SIĘ O DOTACJE
W PROGRAMACH FUNDACJI IM. STEFANA BATOREGO**

W roku 2007 o dotacje w Fundacji im. Stefana Batorego ubiegać się można w ramach następujących programów:

Dla Tolerancji

– *To, co wspólne/to, co różne.*

Termin składania listów intencyjnych – 15 lutego 2007, rozstrzygnięcie – 31 maja 2007.

Wschód-Wschód

– *Międzynarodowe projekty realizowane w Polsce.*

Terminy składania wniosków: 19 lutego 2007 (realizacja projektów od 19 maja 2007) i 20 sierpnia 2007 (realizacja projektów od 20 listopada 2007).

– *Konkurs „Przyjazna granica”.*

Termin składania wniosków – 15 marca 2007, rozstrzygnięcie – 15 maja 2007

– *Udział polskich uczestników w przedsięwzięciach międzynarodowych.*

Terminy składania wniosków: nie później niż 2 tygodnie przed terminem wyjazdu.

– *Integracja europejska.*

Wnioski przyjmowane są przez cały rok.

Działania Strażnicze

Termin składania listów intencyjnych – 26 lutego 2007, rozstrzygnięcie – 30 czerwca 2007.

Równe Szanse

– *Kolorowa Akademia*

Termin składania wniosków – 9 marca 2007, rozstrzygnięcie – 31 maja 2007.

– *Lokalne programy stypendialne (konkurs zamknięty dla organizacji uczestniczących w projekcie).*

Termin składania wniosków – 30 kwietnia 2007, rozstrzygnięcie: 30 czerwca 2007.

Edukacja Prawna

– *Prawo w interesie publicznym.*

Termin składania listów intencyjnych – 15 marca 2007, rozstrzygnięcie – 30 czerwca 2007.

– *Biura Porad Obywatelskich (dotyczy wyłącznie poradni prawnych zrzeszonych w Związku Biur Porad Obywatelskich).*

Termin składania wniosku – 1 września 2007, rozstrzygnięcie – 31 października 2007.

**Masz Głos,
Masz Wybór**

Termin składania wniosków – 31 maja 2007, rozstrzygnięcie – 15 czerwca 2007.

Partnerstwo

Inicjatyw Społecznych

Termin składania listów intencyjnych – 31 maja 2007, rozstrzygnięcie – 30 listopada 2007.

Informacje o zasadach ubiegania się o dotacje w poszczególnych programach, wzory i formularze wniosków dostępne są na stronie www.batory.org.pl.

ZGŁOŚ FILANTROPA ROKU 2006 – KONKURS FUNDACJI ELBLĄG TRWA

Fundacja Elbląg przypomina, że wnioski nominacyjne do VII edycji Konkursu o Tytuł Filantropa Roku 2006 można nadsyłać do 31 marca 2007.

Tytuł „Filantropa Roku” może otrzymać przedsiębiorca, osoba fizyczna, firma prywatna lub państwowa, która w 2006 roku w sposób szczególny zasłużyła się we wspieraniu działań organiza-

cji pozarządowych oraz instytucji użyteczności publicznej z terenu Elbląga i powiatu elbląskiego.

– Do składania nominacji zachęcamy wszystkie organizacje pozarządowe, szkoły, uczelnie,

szpitale, instytucje działające w sferze kultury i pomocy społecznej itp., które w ten wyjątkowy sposób chciałyby podziękować swoim darczyńcom – mówi Katarzyna Ciszewska, asystent koordynatora projektu.

Laureat konkursu otrzyma Statuetkę Ferdynanda, zostanie zgłoszony do ogólnopolskiego konkursu „Dobroczyńca Roku”, a Eksperymentalna Młodzie-

żowa Inicjatywa Telewizyjna zrealizuje film na temat jego działalności. W ramach programu stworzona zostanie także publikacja opisująca sylwetki elbląskich filantropów, wśród których znajdzie się tegoroczny zwycięzca.

Regulamin oraz wniosek konkursowy dostępny jest na stronie internetowej www.fundacja.elblag.pl. Wszelkie informacje uzyskać

można w biurze Fundacji Elbląg, przy ul. Związku Jaszczurczego 17 w Elblągu oraz pod numerem telefonu 055 236 98 88. Termin składania wniosków mija 31 marca 2007 roku.

Projekt „Elbląskie oblicza filantropii – biznes i organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych Elbląga” został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej.

RÓWNAĆ SZANSE 2007 – OGÓLNOPOLSKI KONKURS GRANTOWY

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży (administrator programu) ogłasza rozpoczęcie programu dotacyjnego Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Równać Szanse 2007 – Ogólnopolski Konkurs Grantowy”. Wnioski można składać do 5 marca 2007.

Celem programu jest wsparcie inicjatyw społecznych służących wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich i miast do 20 tys. mieszkańców.

O dofinansowanie projektów, adresowanych do młodzieży w wieku od 13 do 19 lat z terenów wiejskich i małych miast (do 20 000 mieszkańców), mogą się ubiegać organizacje pozarządowe (zarejestrowane w formie stowarzyszeń i fundacji).

Maksymalna kwota dotacji to 20 tys. zł.

Termin składania wniosków upływa 5 marca 2007 r.

Działania w ramach programu powinny rozpoczynać się nie wcześniej niż 1 czerwca 2007 r.

i trwać nie dłużej niż do 31 marca 2008 r.

Formularz wniosku, zasady konkursu i kryteria oceny znajdują się na stronie internetowej: www.rownacszanse.pl.

Szczegółowych informacji o programie udzielamy telefonicznie: 022 26 10 16 lub pocztą elektroniczną: rownacszanse@pcyf.org.pl.

Wnioski należy przysyłać na adres:

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży 00-062 Warszawa, ul. Kredytowa 6 lok. 20.

ELBLĄG. ZOSTAŃCIE UNIWERSYTETEM III WIEKU

Prezydent Elbląga ogłosił konkurs na powierzenie na okres 3 lat prowadzenia Uniwersytetu III Wieku i Osób Niepełnosprawnych.

Termin składania ofert mija 15 lutego 2007.

O realizację zadania, na które miasto przeznaczyło 201 tys. zł (na 3 lata), mogą ubiegać się

organizacje pozarządowe prowadzące działalność w sferze pożytku publicznego oraz kościoły. Realizacja zadania potrwa od lutego 2007 do grudnia 2009 roku.

Oferty należy składać do osobiście biura Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych w Urzędzie Miasta w Elblągu, przy ul. Łączności 1, pok. 106.

Pełny tekst ogłoszenia oraz wniosek na stronie Urzędu Miasta.

Pełny tekst ogłoszenia oraz wniosek na stronie Urzędu Miasta.

ELBLĄG. ZOSTAŃCIE BANKIEM ŻYWNOŚCI

Prezydent Elbląga ogłosił konkurs na wsparcie realizacji zadania obejmującego pomoc żywnościową dla najuboższych mieszkańców miasta. Oferty można składać do 19 lutego 2007.

O realizację zadania, na które miasto przeznaczyło 30 tys. zł, mogą ubiegać się organizacje pozarządowe prowadzące działalność w sferze pożytku

publicznego oraz kościoły. Do zadań organizacji, której oferta okaże się najlepsza, należeć będzie: pozyskiwanie żywności z różnych źródeł (m.in. zbiorów, programów unijnych), składowanie i magazynowanie pozyskanej żywności, jej wydawanie i dystrybucja oraz pozyskiwanie wolontariuszy do realizacji zadań. Realizacja zadania po-

trwa od lutego do grudnia 2007 roku.

Oferty należy składać do osobiście biura Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych w Urzędzie Miasta w Elblągu, przy ul. Łączności 1, pok. 106, do dnia 19 lutego br. do godz. 15:00.

Pełny tekst ogłoszenia oraz wniosek na stronie Urzędu Miasta.

ELBLĄG. ORKIESTRA ZAGRAŁA W ELBLĄGU

Już wiadomo, że ponad 70 tys. zł udało się zebrać ekipie elbląskiego XV Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Cel zbiórki podczas tegorocznego Finału był taki sam, jak przed rokiem – ratowanie dzieci poszkodowanych w wypadkach samochodowych oraz nauka pierwszej pomocy.

– Zbiórki odbywały się w wielu mniejszych sztabach na terenie miasta, najczęściej w szkołach

– mówi Dariusz Ignatowicz, koordynator programowy Sztabu. – Ze względu na duży wiatr, niektóre z wcześniej planowanych występów nie odbyły się, za co bardzo mocno przepraszamy.

Główna część imprezy miała miejsce na Placu Jagiellończyka. Na scenie pojawiło się wiele zespołów – m.in. Mrowisko, PC czy Holland. Punktualnie o 20.00 rozpoczął się kulminacyjny punkt Finału, czyli „Świąteczko do nieba”,

a nad Placem Jagiellończyka rozbłysły fajerwerki.

W tym roku podczas akcji udało się zebrać 78 tys. zł. Duża w tym zasługa wolontariuszy, którzy dzielnie pomagali podczas zbiórki.

– Podczas finału w Elblągu było bardzo spokojnie – zaznacza Dariusz Ignatowicz. – Pomimo złej pogody, elblązanie dopisali i tłumnie zgłosili się na imprezy, które odbywały się na terenie całego miasta.

chcesz zaistnieć?

WWW.WIM.NGO.PL

serwis organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego

V MIĘDZYNARODOWY PRZEGLĄD TEATRÓW WSPANIAŁYCH
WOJCIECH RINC (ŹRÓDŁO: NGO.PL)

Rozpoczął się nabór uczestników V Międzynarodowego Przeglądu Teatrów Wspaniałych z udziałem zespołów scenicznych składających się z osób niepełnosprawnych. Tegoroczna edycja Przeglądu realizowana będzie dwutorowo:

1. Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych, realizowany w ramach programu Interreg IIIA Program Sąsiedztwa Litwa, Polska i Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej. 2–8 czerwca 2007.

Oprócz prezentacji scenicznych, warsztatów artystycznych oraz pro-

gramu kulturalno-turystycznego odbędzie się konferencja: „Sztuka ludowa jako element kultury europejskiej”, zakładająca wymianę doświadczeń w aktywizacji artystycznej osób niepełnosprawnych z Polski i Litwy. Zasadniczym elementem projektu będzie sztuka ludowa.

Kwalifikowane będą jedynie zespoły z obszaru województwa pomorskiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, zespoły z Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej oraz zespoły z regionu Taurugi, Kłajpeda, Alytus i Marijampol na Litwie.

Projekt realizowany w ramach programu Interreg IIIA Program Sąsiedztwa Litwa, Polska i Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej.

Zgłoszenia zgodnie z Regulaminem przyjmowane będą do 30 marca 2007.

2. V Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych, tradycyjnie realizowany z udziałem zespołów z Polski, Niemiec, Białorusi, Ukrainy, Litwy, Hiszpanii, Portugalii, Wielkiej Brytanii i Holandii. 4–8 czerwca 2007.

Zgłoszenia zgodnie z Regulaminem przyjmowane będą do 30 marca 2007.

KĘTRZYN. STYCZNIOWA KONFERENCJA
NT. LOKALNYCH PROGRAMÓW STYPENDIALNYCH

26 stycznia br. w Kętrzynie odbyła się konferencja „Lokalne programy stypendialne – szansa dla

młodzieży”. Podczas konferencji przedstawione zostały przykłady dobrych praktyk z województwa warmińsko-mazurskiego w za-

kresie realizowania lokalnych programów stypendialnych oraz możliwości ich wspierania, tworzenia i rozwoju.

PROGRAM WSCHÓD-WSCHÓD FUNDACJI BATOREGO
– KONKURSY GRANTOWE 2007

Program Wschód–Wschód – Partnerstwo ponad granicami Fundacji im. Stefana Batorego zaprasza polskie organizacje pozarządowe i instytucje do składania wniosków o dotacje w konkursach grantowych:

Konkurs na międzynarodowe projekty realizowane w Polsce

terminy składania wniosków:
• do 19 lutego 2007 (realizacja projektów od 19 maja 2007)
• do 20 sierpnia 2007 (realizacja projektów od 20 listopada 2007)

Konkurs Przyjazna Granica

• termin składania wniosków do 15 marca 2007 (realizacja projektów od 15 czerwca 2007)

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie: www.batory.org.pl/wschod. ■

KU WSPÓLNEMU DOBRU

Z marszałkiem województwa warmińsko-mazurskiego, Jackiem Protasem, rozmawia Zbigniew Zawadzki

– Jakie zadania stoją przed nowym Zarządem Województwa?

– Ubiegłoroczne wybory samorządowe zbiegły się w czasie z końcem dwuletniego członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Okres ten charakteryzował się ciężką pracą nad przygotowaniem i wdrożeniem przeznaczonych dla Polski funduszy strukturalnych. Mimo, że prace nad nimi jeszcze nie ustały, to stoimy przed kolejnym, jeszcze większym wyzwaniem jakie niosą za sobą lata 2007–2013.

Moment, w którym nowy zarząd województwa zaczął w pełni funkcjonować, był zatem momentem trudnym i ciężko jest w jednym zdaniu scharakteryzować zadania jakim musimy podołać.

Jedno jest pewne, otrzymaliśmy ogromną szansę na wyrównanie dysproporcji rozwojowych pomiędzy Warmią i Mazurami a pozostałymi regionami wspólnej Europy. W chwili obecnej przygotowujemy się by z tej szansy jak najlepiej skorzystać.

Podstawowym zadaniem moim i moich współpracowników będzie szczegółowy nadzór nad jednostkami Urzędu Marszałkowskiego, bezpośrednio zaangażowanymi w procedury wdrażania niebagatelnej sumy ponad 1 miliarda euro. Mam nadzieję, że uda nam się je w pełni wykorzystać i w taki właśnie sposób przysłużyć się poprawie jakości życia na Warmii i Mazurach.

– Jak Pan Marszałek ocenia sektor pozarządowy województwie warmińsko-mazurskim?

– Sektor pozarządowy w naszym województwie to ok. 2700 stowarzyszeń i fundacji. Warmia i Mazury jest jednym z regionów, w których aktywność obywatelska jest stosunkowo wysoka, zarejestrowanych jest 16,4 organizacji przypadających na 10 tys. mieszkańców, co w porównaniu np. do województwa mazowieckiego, w którym ten współczynnik wy-

nosi 19,3 jest wynikiem całkiem niezłym.

Podsumowując dotychczasową współpracę należy przytoczyć kilka liczb, które w najlepszy sposób zobrazują naszą współpracę z sektorem pozarządowym. I tak w 2005 r. 145 organizacji otrzymało dotacje ze środków województwa warmińsko-mazurskiego. Podpisano ponad 180 umów na realizację zadań samorządu województwa, przekazano środki finansowe w wysokości 2,4 mln zł. W roku kolejnym kwota ta nieznacznie wzrosła i wyniosła 2,6 mln zł. Wszelkich dodatkowych danych na ten temat dostarczy Państwu sprawozdanie z realizacji rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, które zostanie sporządzone przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i dostępne w kwietniu br.

Należy podkreślić, że organizacje pozarządowe mają swój udział w wykonywaniu zadań publicznych nie tylko poprzez ich realizację ze środków pochodzących z budżetu samorządów. Dofinansowanie pozyskują również z innych źródeł zewnętrznych, spoza naszego województwa, co

niewątpliwie stanowi ich istotny wkład w zaspakajanie potrzeb mieszkańców regionu oraz w znaczący sposób przyczynia się do jego rozwoju.

Reprezentację sektora pozarządowego w województwie stanowi Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego i to z tym organem współpraca układa się nam najlepiej. Przedstawiciele Rady zapraszani są do udziału w pracach grup roboczych, zespołów zadaniowych oraz komisji powoływanych przez Zarząd Województwa, w ramach swoich kompetencji konsultują projekty aktów prawnych przygotowywanych przez Urząd a bezpośrednio dotyczących sektora pozarządowego. Przedstawiciele Rady wchodzi również w skład zespołu sterującego – monitorującego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i biorą aktywny udział w jego pracach, mających na celu ulepszyć wzajemną, wciąż rozwijającą się obopólną współpracę.

– Czy Pan Marszałek już wcześniej współpracował z organizacjami pozarządowymi?

– Jako samorządowiec z wieloletnim stażem pracy, wiem jak ważne jest zachowanie dobrych relacji z sektorem pozarządowym. Jest to coraz prężniej działający i szybko rozwijający się organ, który w znaczący sposób zaistniał w życiu społeczno-gospodarczym naszego regionu.

Jeśli chodzi o współpracę powiatu lidzbarskiego z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie tego powiatu, to układała się ona bardzo dobrze. Od samego początku mojego urzędowania na stanowisku starosty próbowałem przełamać lody i nawiązać jak najlepsze stosunki z sektorem pozarządowym.

Formy naszych wzajemnych kontaktów były różnorodne. Od okazjonalnych spotkań i mojego uczestnictwa w uroczystościach organizowanych przez np. kombatanów, mniejszości narodowe czy też strażaków ochotników, po pomoc rzeczową w formie udostępnienia sali starostwa powiatowego na spotkania i konferencje czy też bezpłatne przekazywanie komputerów wymienianych przez pracowników powiatu.

Mam świadomość, że na szczeblu wojewódzkim ta współpraca ma zupełnie inny wymiar i cieszy mnie fakt, że będę mógł uczestniczyć w budowaniu aktywnego społeczeństwa obywatelskiego i kolejnych więzi z pozarządowcami z całego regionu.

– Jak Pan Marszałek chce rozwijać współpracę z organizacjami pozarządowymi?

– Rok 2007 będzie okresem przygotowującym Warmię i Mazury do absorpcji środków europejskich w kolejnym okresie programowania tj. w latach 2007–2013.

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest instytucją zarządzającą Regionalnego Programu Operacyjnego „Warmia-Mazury” oraz instytucją pośredniczącą w realizacji niektórych priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”. Przewidywana alokacja środków dla naszego województwa ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego to 249 mln Euro.

Jest to bardzo imponująca suma, stąd ważne będzie przygotowanie różnych podmiotów, w tym organizacji pozarządowych do ich pozyskiwania, jak również promocja prowadzonych przez samorząd województwa działań oraz wyczerpująca informacja nt. warunków i sposobu uzyskania dotacji.

W bieżącym roku samorząd województwa przeznaczył na realizację zadań przez podmioty sektora pozarządowego kwotę ponad 3,6 mln zł. Jest ona znacznie wyższa w porównaniu z latami poprzednimi. Zwiększył się również zakres zadań przeznaczonych do realizacji. Po raz pierwszy zamierzamy zlecić zadania z zakresu wsparcia rozwoju sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego. W grudniu 2006 r. ogłosiliśmy już konkurs na realizację większości działań wyszczególnionych w „Programie Współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy

o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2007”.

Wierzę, że bieżący rok będzie obfitował w wiele wydarzeń, w których swój udział zaznaczy sektor pozarządowy. Dokonamy oceny rocznego już funkcjonowania „Zasad Współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi” i spróbujemy wyciągnąć wnioski co ich przestrzegania. Ważnym zadaniem będzie również identyfikacja projektu finansowanego ze środków europejskich mającego na celu wsparcie rozwoju sektora pozarządowego na Warmii i Mazurach.

– Jakie słowa i życzenia u progu Nowego Roku 2007 pragnie Pan skierować do organizacji pozarządowych?

– Życzę naszym organizacjom coraz większej skuteczności w pozyskiwaniu środków finansowych prowadzących m.in. do rozwoju ich potencjału. Ważne jest również, by wzrastały umiejętności i wiedza pracowników organizacji, tak aby stawali się coraz lepszym partnerem dla samorządów, profesjonalnie realizującym powierzone im zadania.

Życzę większej otwartości ze strony samorządów różnego szczebla oraz ich jednostek organizacyjnych,

na działania realizowane we współpracy z podmiotami obywatelskimi oraz wzrostu umiejętności nawiązywania partnerskich kontaktów. Partnerstwo i współpartnerstwo, w swoich podstawowych założeniach, zakłada lepszy i skuteczniejszy dialog, większą otwartość na potrzeby środowisk lokalnych oraz lepsze wykorzystanie doświadczeń obu stron dla wspólnego dobra.

Przed wszystkim życzę sobie i swoim partnerom z sektora pozarządowego coraz szerszej współpracy z samorządem województwa na rzecz rozwoju Warmii i Mazur.

– Dziękuję. ■

ERKON OTWORZYŁ PUNKT PORADNICTWA WE FROMBORKU

1 stycznia 2007 we Fromborku rozpoczął działalność punkt poradnictwa dla niepełnosprawnych ERKON. 30 stycznia odbyło się uroczyste otwarcie.

– Oferta punktu poradnictwa we Fromborku skierowana jest do osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów, osób bezrobotnych oraz wszystkich potrzebujących mieszkańców powiatu braniewskiego – czytamy w komunikacie ERKON. – W punkcie oferujemy bezpłatne usługi poradnictwa specjalistycznego, prawnego, doradztwa zawodowego i personalnego oraz usługi pośrednictwa pracy.

Podczas uroczystego otwarcia w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy Frombork zaprezentowano Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych i realizowane przez nią projekty oraz programy PFRON. Ponadto odbyła się dyskusja na temat potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin - mieszkańców miasta i gminy Frombork oraz innych miejscowości powiatu braniewskiego.

Punktu poradniczego ERKON we Fromborku mieści się przy ul. Młynarskiej 5a, tel. 055 244 06 78, tel. kom. 0 516 231 235.

KOLEJNA SZANSA NA POZYSKANIE 1% PRZEZ ORGANIZACJE POSIADAJĄCE STATUS OPP

Monika Falej

W 2006 roku z możliwości przekazania 1 % podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego skorzystało 4,85 proc. podatników. Co dało kwotę 61 mln zł (rok wcześniej ponad 41 mln). Spośród 639 167 podatników opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych 8 255 przekazało organizacjom 1 322 tys. zł. W 2005 roku ta grupa (nieco większa niż obecnie, bo licząca 639 407 podatników) wpłaciła 576 tys. zł.

Organizacje pozarządowe posiadające status opp oraz reprezentacje trzeciego sektora w naszym województwie prowadzą kampanie informacyjne wspólnie z mediami, aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców. Zachęcają do przekazywania swojego „procenta” na rzecz organizacji wspierających własne środowiska lokalne. Takie kampanie informacyjne prowadzi min. Rada Organizacji Pozarządowych Elbląga, Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn, zbierając informacje o lokalnych organizacjach opp wraz z numerami kont, co jest niezwykle istotne i budując z nich bazy danych, udostępniając je na stronach internetowych, rozdając ulotki mieszkań-

com. Bardzo ważną rolę w kampanii odgrywa samorząd lokalny oraz przedsiębiorcy, upowszechniając wśród swoich pracowników idee kampanii 1% wraz ze „ściągawką” jak można przekazać swój podatek.

Jeszcze w tym roku przekazujemy 1 % podatku dochodowego za 2006 rok na starych zasadach.

Aby przekazać 1% podatku na rzecz organizacji posiadającej status organizacji pożytku publicznego najpierw należy wybrać taką organizację z bazy danych.*

Kolejnym krokiem jest obliczenie swojego podatku należnemu Urzędowi Skarbowemu, a następnie 1% odliczenie go od tego podatku.

Następnie musimy udać się do banku (upowszechnia się również metoda przelewów przez Internet) lub na pocztę i tam dokonać wpłaty – w wysokości obliczonego 1% podatku – na konto wybranej przez nas organizacji. Na dowodzie wpłaty powinny być zawarte następujące dane: imię i nazwisko oraz adres wpłacającego, kwota dokonanej wpłaty, nazwa organizacji pożytku publicznego, na rzecz której dokonana została wpłata, tytułem: „wpłata 1 % podatku na rzecz organizacji pożytku publiczne-

go”. Kwota może być niższa niż obliczony 1 %, ale nie wyższa.

Wypełniając zeznanie roczne (PIT) w części „Obliczenia zobowiązania podatkowego”, w rubryce „Kwota zmniejszenia z tytułu wpłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego” wpisujemy obliczoną kwotę.

Musimy pamiętać, aby zachować pokwitowanie (dowód) wpłaty – w razie wezwania w celu wyjaśnień ze strony Urzędy Skarbowego. Wpłata musi być dokonana pomiędzy 1 stycznia 2007 r., a dniem złożenia zeznania podatkowego: dla podatników rozliczających się za pomocą formularzy PIT-36 i PIT-37 nie później niż do dnia 30 kwietnia 2007, a dla podatników rozliczających się za pomocą formularza PIT-28 – nie później niż 31 stycznia 2007 (tzw. ryczałtowcy). ■

* Listę organizacji pozarządowych posiadających status pożytku publicznego możemy znaleźć na stronie internetowej portalu organizacji pozarządowych: <http://www.wim.ngo.pl>, <http://bazy.ngo.pl/opp> (oficjalna lista z bardzo podstawowymi informacjami dostępna jest na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości – <http://opp.ms.gov.pl>). Danymi na ten temat dysponują także terenowe Wydziały KRS w 20 Sądach Rejonowych na terenie całego kraju oraz Ośrodki Sieci SPLOT (<http://www.splot.ngo.pl>). KRS nie uwzględnia jednak takich informacji jak adres czy numer konta danej organizacji (nie mówiąc już o zakresie jej działalności). Informacje te – konieczne do dokonania wpłaty – można uzyskać od samych organizacji, z ich stron internetowych lub z ogólnodostępnych w Internecie baz danych.

KONKURS NA NAJLEPSZĄ INICJATYWĘ ELBLĄSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Tomasz Franciuk

Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych zaprasza do składania wniosków do kolejnej edycji Konkursu im. dr Aleksandry Gabrysiak na Najlepszą Inicjatywę Elbląskich Organizacji Pozarządowych. Zgłoszenia można przesyłać do 15 marca 2007 roku.

Do konkursu można zgłaszać wszystkie zrealizowane już inicjatywy elbląskich organizacji pozarządowych na rzecz miasta.

Zgłoszeń dokonywać mogą osoby fizyczne i prawne, organy administracji publicznej oraz kościoły i związki wyznaniowe. Zwycięzcy otrzymają nagrody finansowe i honorowe oraz wyróżnienia z zaznaczeniem, że nagrody pieniężne mogą być przyznane wyłącznie na działalność statutową organizacji.

Wypełniony formularz należy złożyć w biurze Elbląskie-

go Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych przy ul. Związku Jaszczurczego 17, tel. 055 236 27 16. Rozstrzygnięcie konkursu i ogłoszenie wyników nastąpi podczas konferencji plenarnej elbląskich organizacji pozarządowych.

Konkurs organizowany jest przez Radę Elbląskich Organizacji Pozarządowych. Nagrody ufundowała Fundacja Elbląg.

REGULAMIN

konkursu im. dr Aleksandry Gabrysiak
na najlepszą inicjatywę elbląskich organizacji pozarządowych

Sponsorem Konkursu jest Fundacja Elbląg

1. Konkurs jest adresowany do elbląskich organizacji pozarządowych.
2. Konkursem objęte są wszelkie zrealizowane inicjatywy (projekty) elbląskich organizacji pozarządowych, skierowane na rzecz dobra wspólnego Elbląga.
3. Konkurs organizowany jest co roku. Do Konkursu mogą być zgłaszane inicjatywy biorące udział w poprzednich edycjach Konkursu, które nie były nagrodzone lub wyróżnione w poprzednich edycjach Konkursu.
4. Zgłoszenia inicjatyw (projektów) organizacji mogą dokonywać: osoby fizyczne, osoby prawne, organy administracji publicznej oraz kościoły i związki wyznaniowe.
5. Zgłoszenie należy złożyć na formularzu zgłoszeniowym, będącym załącznikiem do niniejszego Regulaminu. Wypełniony formularz należy złożyć w biurze Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych przy ul. Związku Jaszczurczego 17 w terminie do 15 marca br.
6. W ramach Konkursu mogą być przyznane nagrody finansowe i honorowe.

7. Laureat konkursu otrzymuje nagrodę finansową w wysokości 2000 zł. Nagroda przeznaczona jest na działalność statutową organizacji. Ponadto Kapituła może przyznać wyróżnienia.
8. Kapituła może nie przyznać nagrody finansowej, jeżeli uzna, że żadna ze zgłoszonych inicjatyw (projektów) nie spełnia kryteriów wymaganych do przyznania nagrody.
9. Ocena inicjatyw (projektów) organizacji przeprowadzana będzie w oparciu o następujące kryteria:
  - a. społeczne znaczenie inicjatywy (projektu);
  - b. umiejętność pozyskiwania środków finansowych i pozafinansowych przez organizację z różnych źródeł oraz efektywność i przejrzystość ich wykorzystywania;
  - c. umiejętność zaangażowania wolontariuszy do realizacji projektu;
  - d. innowacyjność inicjatywy (projektu);
  - e. stabilność inicjatywy (projektu);
  - f. stosowanie przez organizację sposobów działania nie budzących wątpliwości etycznych;
  - g. umiejętność podejmowania przez organizację współpracy z samorządem Elbląga, innymi organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi Elbląga.
10. Członkami Kapituły są członkowie Rady Elbląskich Organizacji Pozarządowych, przedstawiciel Prezydenta Elbląga, przedstawiciel Fundacji Elbląg, przedstawiciel ESWIP. Z pracy Kapituły wyłączone zostają osoby, będące przedstawicielami zgłoszonych do Konkursu organizacji.
11. Decyzje w ramach Kapituły podejmowane są na posiedzeniach zwoływanych przez przewodniczącego Rady Elbląskich Organizacji Pozarządowych, który jest jednocześnie przewodniczącym Kapituły.
12. Za organizację pracy Kapituły odpowiada jej Przewodniczący.
13. Obsługę organizacyjną Kapituły zapewnia Elbląskie Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych.
14. Ogłoszenie wyników Konkursu następuje na dorocznej Konferencji Elbląskich Organizacji Pozarządowych.
15. Regulamin Konkursu i jego zmiany zatwierdza Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych.

Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych ■

COMIESIĘCZNE SPOTKANIE PASJONATÓW LITERATURY

Stowarzyszenie Elbląski Klub Autorów „SEKA”

rozpoczęło organizowanie regularnych, comiesięcznych spotkań otwartych.

Pierwsze spotkanie odbyło się 17 stycznia (środa) o godz. 17:30 w CKiWM „Światowid”.

Podczas spotkania nastąpiła prezentacja najnowszego, 45 numeru kwartalnika elbląskiego „Tygiel”.

– Na spotkania zapraszamy przede wszystkim miłośników literatury –

mówi Ryszard Tomczyk, prezes „SEKA”.

Kolejne spotkania odbywać się będą w każdą trzecią środę miesiąca.

„PARTNERSTWO W PRAKTYCE” – ODBYŁO SIĘ SPOTKANIE MONITORUJĄCE

Autor artykułu

4 stycznia w Elblągu odbyło się spotkanie monitorujące w ramach projektu „Partnerstwo w praktyce – modelowy system współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi”. Całość poświęcona była przedstawieniu metodologii tworzenia programów współpracy w poszczególnych gminach i powiatach. Koordynatorzy i członkowie grup roboczych wymieniali

się doświadczeniami z dotychczasowych spotkań i szkoleń.

W trakcie spotkania podpisano umowę o współpracy, której celem jest stworzenie partnerskiego pro-

gramu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi

Spotkanie odbyło się w siedzibie Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w Elblągu.

Projekt „Partnerstwo w praktyce – modelowy system współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi” finansowany jest z rządowego programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. ■

WRĘCZONO KRYSZTAŁOWE SERCA

Tomasz Franciuk, wim.ngo.pl

W piątek, 2 lutego, Fundacja Elbląg przyznała swoim darczyńcom Kryształowe Serca. W tym roku otrzymały je: Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce, Fundacja im. Stefana Batorego oraz Centrum Handlowe „Ogrody”.

Uroczystość wręczenia statuetek odbyła się podczas „Wieczoru z Filantropem” - imprezy organizowanej od trzech lat przez Fundację

Elbląg. 2 lutego nie jest datą przypadkową – tego dnia Fundacja obchodzi swoje urodziny. W tym roku minęła 7. rocznica jej działalności. Spotkanie uświetnił swoim występem Tomasz Muszyński, aktor Teatru Dramatycznego w Elblągu, który zaprezentował utwory ze spektaklu „Pod niebem Paryża” z Cafe-Sax.

Statuetki „Kryształowego Serca” odbierali: Paweł Łukasiak, prezes

ARFP oraz Katarzyna Łaszkiwicz z Centrum Handlowego „Ogrody”. W imieniu nieobecnej na uroczystości Sylwii Maksym-Wójcickiej z Fundacji Batorego, nagrodę odebrał Paweł Łukasiak.

Tytuł „Kryształowego Serca” przyznawany jest firmom, przedsiębiorcom oraz darczyńcom, którzy w szczególny sposób pomogli Fundacji Elbląg oraz jej podopiecznym. ■

NOWY PROGRAM „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” 2007–2013

dobr (ngo.pl)

Program „Młodzież w Działaniu” rozpoczął się w 2007 i potrwa do 2013 roku. Wnioski o dofinansowanie projektów na poziomie krajowym można składać pięć razy w roku, a wnioski o dofinansowanie projektów na poziomie europejskim można składać trzy razy w roku. Najbliższy termin upływa 1 kwietnia 2007.

Program „Młodzież w Działaniu” to program Unii Europejskiej skierowany do młodych ludzi w wieku od 13 do 30 lat oraz do pracowników młodzieżowych, wspierający uczestnictwo w kształceniu pozaszkolnym, czyli edukacji nieformalnej. Umożliwia nawiązywanie kontaktów między-

dowych i wymianę doświadczeń. Zachęca do podejmowania różnorodnych działań na rzecz społeczności lokalnej, służących również indywidualnemu rozwojowi. Promuje ideę zjednoczonej Europy.

Program „Młodzież w Działaniu” rozpocznie się w 2007 i potrwa do 2013 roku. Będzie bazował na doświadczeniach Programów: MŁODZIEŻ (YOUTH), Młodzież Dla Europy (Youth for Europe) i Wolontariat Europejski (European Voluntary Service), a także na konsultacjach z beneficjentami i dokumentach wspólnotowych dotyczących kierunków rozwoju polityki młodzieżowej.

Priorytety Programu „Młodzież w Działaniu”:

- * Aktywne obywatelstwo europejskie,
  - * Aktywne uczestnictwo młodzieży,
  - * Różnorodność kulturowa,
  - * Włączenie młodzieży z mniejszymi szansami w działania Programu i w proces kształcenia nieformalnego.
- Działania wspierane przez Program „Młodzież w Działaniu”:

Akcja 1

Młodzież dla Europy

Akcja 1.1. Wymiana Młodzieży
Wspiera spotkania młodzieży (w wieku 13–25 lat) z krajów europejskich w celu wzajemnego poznania, przedyskutowania interesujących tematów, zrealizowania wspólnych przedsięwzięć.

Akcja 1.2. Inicjatywy Młodzieżowe

Stwarza możliwość zrealizowania działań służących społeczności lokalnej. Akcja przeznaczona jest dla młodych ludzi w wieku 18–30 lat. Możliwe będzie również realizowanie działań przez młodzież w wieku 15–17 lat pod warunkiem zaangażowania w projekt pełnoletniego doradcy.

Akcja 1.3. Projekty demokracji młodzieżowej

Akcja wspiera działania promujące uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym na poziomie lokalnym, krajowym lub międzynarodowym. Jest skierowana do osób w wieku od 13 do 30 lat.

Akcja 2**Wolontariat Europejski**

Umożliwia wysyłanie młodych ludzi jako wolontariuszy do pracy przy różnych projektach zagranicznych (ekologicznych, socjalnych, kulturalnych, itp.) oraz goszczenie wolontariuszy z innych krajów europejskich w polskich organizacjach i instytucjach non-profit. Projekty Wolontariatu Europejskiego mogą być realizowane indywidualnie lub grupowo przez młodych ludzi w wieku 18–30 lat. W wyjątkowych sytuacjach w projektach Wolontariatu będzie mogła uczestniczyć młodzież od 16 roku życia.

Akcja 3**Młodzież w świecie**

Umożliwia współpracę pomiędzy młodzieżą z Krajów Programu

i Krajów Partnerskich. Wspiera m.in. organizację wymian z młodymi ludźmi z państw sąsiadujących z rozszerzoną Europą, a także z innymi krajami świata.

Akcja 4**Systemy wspierania młodzieży**

Akcja pomaga wszystkim, którzy są zaangażowani w działalność młodzieżową, w przygotowywanie i realizację projektów w ramach Programu „Młodzież w Działaniu”. Wspiera działania organizacji zaangażowanych w promowanie aktywnego obywatelstwa na poziomie międzynarodowym. Oferuje szkolenia, seminaria i staże dla pracowników młodzieżowych. W Akcji 4. może uczestniczyć zarówno młodzież jak i osoby pracujące z młodymi ludźmi bez względu na wiek.

Akcja 5**Współpraca europejska w zakresie polityki młodzieżowej**

Wspiera dialog młodzieży z osobami odpowiedzialnymi za kreowanie polityki młodzieżowej w Europie. Umożliwia m.in. organizację seminariów dotyczących współpracy w tej dziedzinie.

W Programie „Młodzież w Działaniu” wnioski o dofinansowanie projektów na poziomie krajowym można składać pięć razy w roku:

* dla projektów rozpoczynających się między 1 maja a 30 września – 1 lutego;

* dla projektów rozpoczynających się między 1 lipca a 30 listopada – 1 kwietnia;

* dla projektów rozpoczynających się między 1 września a 31 stycznia – 1 czerwca;

* dla projektów rozpoczynających się między 1 grudnia a 30 kwietnia – 1 września;

* dla projektów rozpoczynających się między 1 lutego a 31 lipca – 1 listopada.

Wnioski o dofinansowanie projektów na poziomie europejskim można składać trzy razy w roku:

* dla projektów rozpoczynających się między 1 lipca a 20 listopada – 1 lutego

* dla projektów rozpoczynających się między 1 listopada a 30 marca – 1 czerwca

* dla projektów rozpoczynających się między 1 stycznia a 31 lipca – 1 września.

Formularze wniosków dostępne są na stronie: www.mlodziej.org.pl

Na razie są to angielskie wersje wniosków o fundusze. Wkrótce pojawią się w polskiej wersji językowej. Wnioskodawcy mogą stosować wersję angielską wniosków, którą jednak należy wypełnić po polsku (Akcja 1, 2, 4 i 5). Wnioski o fundusze w ramach Akcji 3 (Młodzież w Świecie) należy wypełniać w języku angielskim, chyba że w czasie projektu językiem roboczym jest język polski. ■

ONI SĄ POKOLENIEM PRZYSZŁOŚCI

Tomasz Franciuk, wim.ngo.pl

Młodzi ludzie z „trudnych” rodzin mają szansę na normalne życie. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci chce im w tym pomóc.

Od września ubiegłego roku Towarzystwo Przyjaciół Dzieci z Elbląga realizuje projekt „Pokolenie przyszłości”. W jego ramach młodzi ludzie z rodzin zagrożonych wykluczeniem mają szansę m.in. podszkolić swój język oraz nauczyć się tworzenia grafiki przy pomocy programów komputerowych. Realizacja projektu trwa od września 2006 do końca września 2007 roku.

– Przez pierwszy miesiąc prowadziliśmy promocję projektu oraz nabór jego uczestników – mówi Krystyna Konarczak-Niedbalska, prezes elbląskiego koła TPD, koordynator projektu. – Współpraca z młodzieżą rozpoczęła się w październiku.

Młodzież zaangażowana do udziału w projekcie, to grupa w wieku 15–18 lat, która ukończyła gimnazjum. – To jest często młodzież, która mieszka daleko od ośrodków kultury, świetlic czy innych miejsc, gdzie mogą podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Jak zaznacza Krystyna Konarczak-Niedbalska, jest to młodzież, która wywodzi się z biednych rodzin. – Istotne jest więc

również to, że na miejscu otrzymują wyżywienie oraz zwrot za bilet.

Rekrutację prowadzili pracownicy miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej.

– Wiedzieliśmy, że taka grupa młodych ludzi istnieje. Ale to pracownicy GOPS-ów mogli nam wskazać konkretne osoby – dodaje prezes elbląskiego TPD.

Uczęszczający na zajęcia są przede wszystkim inspirowani do tego, aby dążyć do jakichś celów.

– My im nie mówimy, że są grupą wykluczoną społecznie. Bo nie są. Mówimy im, że otrzymali szansę, że są wybrańcami – zaznacza koordynator.

Oprócz kursów z obsługi komputera i językowego, młodzi ludzie spotykają się z doradcami zawodo-

wymi oraz pedagogami. Specjaliści mają im pomóc w zaplanowaniu indywidualnego planu rozwoju oraz w poznaniu własnych cech i predyspozycji – mocnych i słabych stron. Ma to ułatwić znalezienie odpowiedniego zajęcia.

– Staramy się im pomóc w tym, by uwierzyli, że są normalnymi młodymi ludźmi, którzy mogą wiele osiągnąć – dodaje Krystyna Konarczak-Niedbalska.

Przedsięwzięcie „Pokolenie przyszłości” realizowane jest przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Elblągu, a współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Projekt koordynuje Krystyna Konarczak-Niedbalska. ■

KONKURS BIURA DS. PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii ogłosiło otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii w okresie od **1 kwietnia do 31 grudnia 2007**.

Oferty można składać do **8 marca 2007**.

W konkursie stowarzyszenia, fundacje oraz inne jednostki niebędące w sektorze finansów publicznych mogą ubiegać się o zlecenie realizacji następujących zadań:

1. Programy profilaktyczne dla osób zagrożonych narkomanią oraz eksperymentujących z narkotykami.
2. Programy wsparcia dla osób uzależnionych od narkotyków utrzymujących abstynencję.
3. Publikacja „Serwis Informacyjny. Narkomania”.

Termin składania ofert upływa z dniem 8 marca 2007.

Szczegółowe warunki konkursu oraz procedura postępowania konkursowego określona przez „Regulamin postępowania komisji konkursowej Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii” wraz z wzorami wymaganych dokumentów są dostępne na stronie internetowej Biura: www.narkomania.gov.pl.

PROMUJĄ LOKALNĄ FILANTROPIĘ

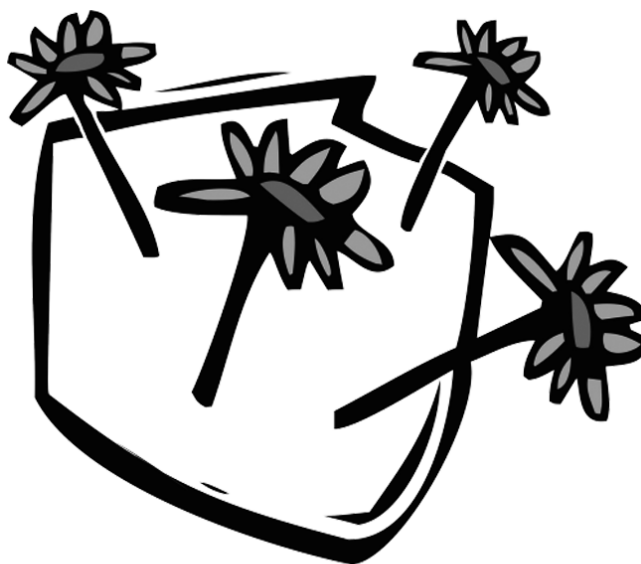
Tomasz Franciuk, wim.ngo.pl

Fundacja Elbląg chce promować wśród elbląskich przedsiębiorców działania filantropijne. Wszystko w ramach projektu „Oblicza elbląskiej filantropii – biznes i organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych Elbląga”.

Przedsięwzięcie Fundacji Elbląg ma za zadanie aktywizowanie elbląskiego biznesu do działań na rzecz społeczności lokalnej, zapoczątkowanie systemowej współpracy biznesu z organizacjami pozarządowymi, zetknięcie grup młodzieżowych z przedsiębiorcami w celu przekazywania doświadczeń oraz promocję kultury filantropii.

– W ramach projektu przeprowadzonych zostanie 6 otwartych debat o różnych aspektach filantropii – mówi Gabriela Zimirowska z Fundacji Elbląg, koordynator projektu. – Ponadto zorganizujemy VII Konkurs o Tytuł Filantropa Roku, który swój finał znajdzie podczas uroczystej Gali.

W działaniach projektowych wykorzystane zostanie, działające przy Fundacji, młodzieżowe studio telewizyjne. W jego

Działaj lokalnie

ramach powstanie 6 filmów o elbląskich filantropach oraz 20 rozmów o dobroczynności. Pod koniec ukaże się publikacja dokumentująca dotychczasowe działania.

Więcej informacji o projekcie można uzyskać w siedzibie Fundacji Elbląg, przy ul. Związku Jaszczurczego 17 w Elblągu, tel. 055 236 98 88.

Projekt „Oblicza elbląskiej filantropii – biznes i organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych Elbląga” realizowany jest ze środków programu „Środki Przejściowe 2004 – Zwiększenie świadomości społecznej oraz wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w zakresie rzecznictwa i monitoringu”. ■

SPRAWOZDANIE Z PRACY RADY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W ROKU 2006

Sporządził zespół w składzie:
**Arkadiusz Jachimowicz, Monika Falej,
Monika Hausman-Pniewska, Radosław Nowosielski, Krzysztof Nosek**

SPONSOREM KONKURSU „GODNI NAŚLADOWANIA”
JEST
FUNDACJA ROZWOJU LOKALNEGO
WARMIŃSKO-MAZURSKI FUNDUSZ LOKALNY W LIDZBARKU WARMIŃSKIM

WSTĘP

Drugi rok pracy Rady, to systematyczne wdrażanie zapisów *Zasad współpracy samorządu województwa warmińsko-mazurskiego z organizacjami pozarządowymi*, rzecznictwo interesów sektora pozarządowego, zwłaszcza w Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2007–2013, współpraca z partnerami oraz wzmacnianie wewnętrzne.

W myśl *Zasad współpracy* pojawiła zinstytucjonalizowana forma współpracy – Zespół Sterujący-Monitorujący, skupiający przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego oraz Rady. Zespół jest płaszczyzną wymiany informacji, poglądów, doświadczeń, a także – sympatycznych spotkań w życzliwej atmosferze. Przewodniczącą zespołu została **Wiesława Przybysz**, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego, a na zastępcę powołano przedstawiciela organizacji pozarządowych, **Monikę Falej**. Wraz z rozpoczęciem nowej

kadencji Sejmiku Samorządowego (listopad 2006), trwa aktualnie wybór do Zespołu drugiej kadencji. Ważnym wydarzeniem było powołanie **Joanny Glezman** na funkcję Pełnomocnika Marszałka ds. Organizacji Pozarządowych.

Oprócz tradycyjnych kontaktów z Urzędem Wojewódzkim, podjęta została bliższa współpraca z Urzędem Wojewódzkim, zwłaszcza z wicewojewodą **Anną Szyszką**, oraz Pełnomocnikiem Wojewody ds. Organizacji Pozarządowych **Bożeną Ulewicz**.

W roku 2006 Rada wzmocniła się o trzech nowych członków i liczy ich obecnie 26. Można oszacować, że Rada reprezentuje poprzez swoich członków ok. 800 organizacji województwa.

Dziękujemy wszystkim, którzy przez ten rok z nami współpracowali. Dziękujemy delegatom członków Rady, łącznikom/specjalistom, członkom Komitetów Sterujących i Monitorujących. Dziękujemy za współpracę naszym partnerom ze strony

Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz partnerom reprezentującym biznes.

Poniżej prezentujemy informacje o Radzie oraz jej działaniach w roku 2006.

Jako ustępujący przewodniczący wyrażam ogromną wdzięczność za dwuipółletnią współpracę zwłaszcza **Monice Falej** – wiceprzewodniczącej, która

włożyła wiele wysiłku w działalność Rady, a także pozostałym członkom Prezydium: **Monice Hausman-Pniewskiej, Krzysztofowi Noskowi i Radosławowi Nowosielskiemu**. Dziękuję również za współpracę wszystkim delegatom członków Rady.

Arkadiusz Jachimowicz
Przewodniczący

INFORMACJE O RADZIE

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego ukonstytuowała się we wrześniu 2004 roku. Obecny skład Rady przedstawia się następująco:

REPREZENTACJE POWIATOWE

1. Rada Forum Liderów Organizacji Pozarządowych Powiatu Działdowskiego
2. Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn
3. Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych
4. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Lidzbarskiego
5. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Piskiego
6. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Mrągowkiego
7. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Giżyckiego
8. Gołdapskie Forum Organizacji Pozarządowych
9. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Ostródzkiego
10. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Ełckiego
11. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Elbląskiego
12. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Bartoszyckiego
13. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Nowomiejskiego

14. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Iławskiego
15. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Szczygieńskiego
16. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Braniewskiego
17. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Olsztyńskiego
18. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Węgorzewskiego
19. Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Oleckiego (Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Nidzickiego powstała pod koniec roku i przystąpiła do Rady na początku roku 2007)

FEDERACJE

20. Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA
21. Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych

ORGANIZACJE

22. Stowarzyszenie Forum Kobiet
23. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
24. Akcja Katolicka Archidiecezji Warmińskiej

SIECI

25. Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego HEROLD

26. Warmińsko-Mazurska Rada Organizacji Młodzieżowych.

Rada pracuje na podstawie Statutu.

Organem wykonawczym Rady (do końca 2006 roku) jest Prezydium działające w składzie: **Arkadiusz Jachimowicz** – przewodniczący (Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych), **Monika Falej** – wiceprzewodnicząca (Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyna), **Monika Hausman-Pniewska** – sekretarz (Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych HEROLD, Szczytno), **Krzysztof Nosek** – skarbnik (Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Piskiego), **Radosław Nowosielski** – członek (Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Bartoszyckiego).

Celem działania Rady jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie sektora pozarządowego.

Rada realizuje cel poprzez:

1. Współpracę z administracją samorządową i rządową oraz innymi partnerami życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego oraz kraju, Unii Europejskiej i innych państw.
2. Opiniowanie projektów ustaw, uchwał i decyzji administracyjnych dotyczących sektora pozarządowego.
3. Udział w tworzeniu programów współpracy z samorządem wojewódzkim.
4. Wypracowywanie stanowisk odnośnie zagadnień dotyczących sektora pozarządowego w województwie, kraju i Unii Europejskiej.
5. Podejmowanie działań integrujących sektor pozarządowy, m.in. poprzez organizację corocznej Konferencji Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, inicjowanie

spotkań branżowych i tematycznych organizacji pozarządowych oraz podejmowanie innych wspólnych działań.

6. Dokonywanie wyboru i monitorowanie pracy przedstawicieli sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego do ciał kolegialnych inicjowanych przez administrację samorządową i rządową oraz sektor prywatny (m.in. Regionalne Komitety Sterujące i Monitorujące).
7. Promowanie Karty Zasad Działania Organizacji Pozarządowych.
8. Organizowanie konkursów, m.in. na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowych woj. warmińsko-mazurskiego.
9. Organizowanie i branie udziału w seminariach, sympozjach, konferencjach itp.
10. Realizację innych zadań wskazanych przez reprezentacje powiatowe, federacje i organizacje pozarządowe.

Eksperci desygnowani przez Radę do prac w komisjach oceniających oferty w Urzędzie Marszałkowskim: **Ewa Romanowska** – Wspólnota Kulturowa „Borusia”, **Sławomir Mołda** – Stowarzyszenie Kulturalne MEM, **Barbara Rytwińska** – Warmińsko-Mazurski Oddział Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, **Ewa Rybak-Skrzypkowska** – Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Rodzinie i Poradnictwa Specjalistycznego SYNAPSA, **Anna Gojło** – Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, **Tadeusz Zapadka** – Fundacja „Wieś w XXI wiek”, **Monika Falej** – Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyna, **Radosław Nowosielski** – Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Bartoszyckiego, **Wiesława Zalewska** – Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Forum Kobiet, **Krystyna Kulka** – Federacja Konsumenta, dr **Barbara Baturo-Warszawska** – Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyna, **Adam Kopiczyński** – Towarzystwo Miłośników Ziemi Nowomiejskiej, **Monika Hausman-Pniewska**, Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-

Mazurskiego HEROLD, **Andrzej Piotrowicz** – Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Lidzbarskiego.

Członkowie Zespołu Sterującego-Monitorującego przy Urzędzie Marszałkowskim (kadencja 2006) ze strony Rady: **Monika Falej** – wiceprzewodnicząca, **Arkadiusz Jachimowicz**, **Krzysztof Marusiński**, **Monika Hausman-Pniewska**, **Radosław Nowosielski**.

Członkowie Grupy Roboczej ds. współpracy z Urzędem Wojewódzkim: **Monika Falej**, **Arkadiusz**

Jachimowicz, **Krzysztof Nosek**, **Monika Hausman-Pniewska**, **Radosław Nowosielski**.

Informacje na temat działalności Rady znajdują się na serwisie regionalnym www.wim.ngo.pl oraz przekazywane są do ok. 150 organizacji pozarządowych z regionu poprzez pocztę elektroniczną.

Sekretariat Rady znajduje się w Olsztynie, w Regionalnym Ośrodku Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Kopernika 13., tel./fax 089 523 73 45, e-mail: rowop@eswip.elblag.pl.

**PRACA
RADY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Program pracy Rady na rok 2006:

1. Monitorowanie wdrażania i stosowania Zasad współpracy samorządu wojewódzkiego z organizacjami pozarządowymi.
2. Stała współpraca z pełnomocnikiem Marszałka ds. organizacji pozarządowych, Urzędem Marszałkowskim, pełnomocnikiem Wojewody ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, Wojewódzkim Urzędem Pracy i innymi partnerami regionalnymi.
3. Udział członków prezydium na forach, konferencjach plenarnych i innych wydarzeniach organizowanych przez Rady, organizacje pozarządowe i samorządy.
4. Monitorowanie pracy przedstawicieli Rady w Komitetach Sterujących i Monitorujących, monitorowanie pracy łącznika.
5. Promocja Porozumienia na rzecz rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego.
6. Rozszerzanie składu Rady – pozyskiwanie nowych członków
7. Wzmacnianie reprezentacji sektora pozarządowego w powiatach.
8. Animowanie powstawania reprezentacji sektora pozarządowego w gminach.

9. Monitorowanie powstawania i jakości rocznych programów współpracy w powiatach i gminach.
10. Udział w opracowaniu rocznego programu współpracy.
11. Organizacja konkursu Godni Naśladowania.
12. Współorganizacja dorocznej Konferencji plenarnej organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego.
13. Podsumowanie roku pracy i przyjęcie planu pracy na rok kolejny.

Działania długoplanowe:

- opracowanie strategii rozwoju sektora pozarządowego w województwie
- opracowanie strategii rozwoju Rady
- opracowanie strony internetowej Rady
- działania na rzecz promocji sektora pozarządowego, współpraca z dziennikarzami
- działania na rzecz tworzenia ośrodków wsparcia (centrów organizacji pozarządowych) w powiatach i gminach
- działania na rzecz wdrażania Karty zasad działania organizacji pozarządowych

W roku 2006 odbyło się 4 spotkania formalne Prezydium oraz 3 spotkania Rady (w tym jedno dwudniowe).

PRACA
PREZYDIUM RADY

1. Monitorowanie pracy przedstawicieli organizacji pozarządowych w komitetach sterujących i monitorujących województwa.
2. Zorganizowanie dwudniowej Konferencji Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Konferencja odbyła się 19–20 maja w Karnitach koło Miłomłyna. Na spotkaniu obecna była m.in. wicewojewoda Anna Szyszka.
3. Udział Moniki Falej w pracach zespołu oceniającego kandydatury na stanowisko „Główny specjalista – pełnomocnik Marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi”.
4. Udział przewodniczącego w pracach Zespołu Roboczego ds. wypracowania projektu „Regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia na 2006 rok”. W dokumencie zostały zawarte satysfakcjonujące zapisy dotyczące sektora pozarządowego i jego zadań.
5. Wypracowanie zasad naboru kandydatów na członków Zespołu Sterująco-Monitorującego, tworzonych przez Urząd Marszałkowski zgodnie z uchwałą Sejmiku Wojewódzkiego w sprawie „Zasad współpracy samorządu wojewódzkiego z organizacjami pozarządowymi”
6. Wybór 7 przedstawicieli Rady – w porozumieniu z federacjami sektora pozarządowego – do Zespołu Sterująco-Monitorującego przy Marszałku Województwa.
7. Zorganizowanie akcji w sprawie poparcia działań zarządu województwa w sprawie algorytmu stosowanego w wojewódzkich programach operacyjnych: sporządzenie i wystosowanie pisma w tej sprawie do kilkunastu adresatów (m.in. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Posłowie Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Prezes Rady Ministrów, do wiadomości Zarząd Województwa), przesłanie pisma do Rad Powiatowych i innych organizacji z sugestią, aby wysyłały podobne pisma w swoim imieniu.
8. Praca w grupie roboczej ds. wypracowania Programu Operacyjnego Warmia Mazury 2007–2013 (Bartłomiej Głuszak, Arkadiusz Jachimowicz, Monika Falej).
9. Udział przedstawicieli Rady (Arkadiusz Jachimowicz, Monika Falej) w pracach Parlamentarnej Grupy ds. Organizacji Pozarządowych pod przewodnictwem marszałka senatu Bogdana Borsewicz.
10. Praca członków prezydium i Rady w zespołach branżowych opracowujących program współpracy samorządu wojewódzkiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2006.
11. Utworzenie kapituły i dokonanie rozstrzygnięcia III edycji konkursu GODNI NAŚLADOWANIA w dwóch kategoriach: dla organizacji pozarządowych i samorządów. Zakup statuetki, wykonanie dyplomów i listów gratulacyjnych. Przewodniczącą Kapituły była Monika Hausman-Pniewska.
12. Praca „Zespołu ds. kontaktów z zagranicą” skupiającego organizacje zajmujące się współpracą zagraniczną. Osoba odpowiedzialna – Radosław Nowosielski.
13. Udział w zorganizowaniu Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, która odbyła się 7 grudnia 2006 w sali konferencyjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
14. Pozyskanie środków finansowych na nagrodę w konkursie z Fundacji Rozwoju Społecznego „Nad Symarną” w Lidzbarku Warmińskim (2000 zł) oraz ze środków Marszałka Województwa (2500 zł).
15. Prezentacja modelowych zasad współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi na spotkaniu Sieci Partnerstwa Lokalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn, 24 sierpnia br. (Arkadiusz Jachimowicz).

16. Opracowanie stanowiska Rady w sprawie realizacji Inicjatywy Wspólnotowej Interreg III A. 17. Wystosowanie pisma do Marszałka Województwa w sprawie sfinansowania przez UM działań Rady. Pismo zaowocowało ogłoszeniem konkursu grantowego w roku 2007.	18. W trakcie roku Prezydium opracowało i wystosowało ponad 50 pism. Członkowie Prezydium odbywali również spotkania nieformalne, uczestniczyli w spotkaniach i konferencjach, na bieżąco konsultowali wiele spraw drogą mailową i telefoniczną.

PRACA RADY	
------------	--

1. Spotkanie Rady z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego Andrzejem Ryńskim, które odbyło się 9 lutego 2006 w Urzędzie Marszałkowskim w Olsztynie. 2. Spotkanie Rady z Wicewojewodą Anną Szyszką w dniu 14 czerwca 2006 w Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie. 3. Powołanie zespołu roboczego ds. współpracy Urzędu Wojewódzkiego z organizacjami pozarządowymi do wypracowania zasad współpracy Urzędu Wojewódzkiego z organizacjami pozarządowymi w oparciu o zapisy „Porozumienia na rzecz rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego”. 4. Wypracowanie apelu sygnatariuszy „Porozumienia na rzecz rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego” w sprawie tworzenia partnerstw w celu skutecznego rozwiązywania problemów społeczno-gospodarczych społeczności lokalnych. 5. Wypracowanie „Stanowiska Rady wobec wyborów samorządowych w roku 2006”. 6. Udział w ogólnopolskiej akcji „Masz głos – masz wybór” organizowanej przez Stowarzyszenie Liderów oraz Fundację Batorego. Zorganizowanie debaty z kandydatami na radnych sejmiku samorządowego 25 października 2006 r. w Olsztynie. 7. Nadzór nad pracą łączników/specjalistów ds. funduszy strukturalnych z ramienia sektora pozarządowego woj. warmińsko-mazurskiego. 8. Uczestnictwo przedstawiciela Rady Arkadiusza Jachimowicza w Komisji honorowego wyróżnie-	nia „Zasłużony dla Warmii i Mazur” przy Marszałku Województwa. 9. Opiniowanie projektów pism i stanowisk opracowywanych przez prezydium. 10. Udział części członków Rady w spotkaniach prezydium, udział w konferencjach organizowanych przez Radę. 11. Objęcie patronatem Konferencji „Forum Pełnomocników” organizowanego przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. 12. Udział przedstawiciela Rady w pracach grupy ds. opracowania Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007–2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011–2014. 13. Udział przedstawiciela Rady w pracach grupy ds. opracowania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007–2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011–2014. 14. Udział przedstawiciela Rady – Mariana Nadziejko w pracach grupy ds. opracowania Wojewódzkiego Programu Promocji i Ochrony Zdrowia na lata 2007–2013. 15. Udział przedstawiciela Rady – Arkadiusza Niewińskiego w pracach grupy ds. opracowania Strategii Przedsiębiorczości. 16. Przyjęcie przez Radę patronatu nad konkursem „Sposób na EFS” Europejski Fundusz Społeczny na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego wspólnot lokalnych regionu warmińsko-mazurskiego.

17. Zaakceptowanie nominacji do edycji konkursu „Człowiek bez barier” w roku 2007 Marka Skaskiewiczza, przewodniczącego Rady Organizacji Pozarządowych Powiatu Ostródzkiego.

Rada nie dysponuje swoim budżetem. Wydatki związane z jej działalnością pokrywane są z budżetu ESWIP oraz ze środków prywatnych członków Rady (p.w. koszty dojazdów).

**WYNIKI III EDYCJI KONKURSU
GODNI NAŚLADOWANIA W ROKU 2006**

Konkurs odbywa się pod patronatem Marszałka Województwa.

Sponsorem konkursu jest Fundacja Rozwoju Społecznego „Nad Symsarną” w Lidzbarku Warmińskim.

Kategoria „**Na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego**”. Nadesłano pięć wniosków, kapituła nagrodziła wszystkie:

1. **Nagroda Honorowa – statuetka** – Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych za „Pismo Pozarządowiec”.
2. **Pierwsza nagroda w postaci rzeczowej o wartości 2500 zł** – Fundacja „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” w Olsztynie za „Strategię Rozwoju Rady Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn na lata 2006–2008”.
3. **Nagroda finansowa – 1000 zł** – Towarzystwo Przyjaciół I Mazurskiej Brygady Artylerii im. Gen. J. Bema w Węgorzewie za „Festiwal Rockowy”.
4. **Nagroda finansowa – 500 zł** – Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej za „Udział w I Między-

narodowym Festiwalu Uśmiechu Dziecka w Istambule w dniach 1–25 kwietnia 2006 r.”.

5. **Nagroda finansowa – 500 zł** – Stowarzyszenie „Pro Publico Bono” z Nowego Miasta Lubawskiego za inicjatywę „Zdrowie i Prawo”.

Kategoria „**Na najlepszą inicjatywę samorządów województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi**”. Nadesłano dwa wnioski, kapituła wyróżniła obydwa:

1. **Pierwsze miejsce, statuetkę oraz tytuł „Samorząd przyjazny organizacjom obywatelskim”**: Samorząd terytorialny Elbląga za inicjatywę „Zasady współpracy pomiędzy Samorządowymi Władzami Elbląga a Organizacjami Pozarządowymi”.
2. **Drugie miejsce i wyróżnienie**: Starostwo Powiatowe w Ostródzie za inicjatywę „Karta współpracy pomiędzy Powiatem Ostródzkim a Organizacjami Pozarządowymi”.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło podczas Konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, która odbyła się w Olsztynie w grudniu 2006.

**WYNIKI II EDYCJI KONKURSU
W ROKU 2005**

Kategoria dla organizacji pozarządowych

1. **Nagroda główna** – Fundacja Grunwald za inicjatywę „Dni Grunwaldu 2005”.

2. **Wyróżnienie** – Stowarzyszenie na Rzecz Tworzenia Przyjaznego Środowiska Wychowawczego Dzieci i Młodzieży Iławskiej „Przystań” za ini-

cjatywę „Centrum Organizacji Pozarządowych i Współpracy z Samorządem Lokalnym”.

3. Wyróżnienie – Fundacja Rozwoju Regionu Gołdap za inicjatywę „Gołdapski Fundusz Stypendialny”.

Kategoria dla samorządów terytorialnych

1. Laureat – Urząd Miejski w Bartoszycach za inicjatywę „Przeгляд Małych Form Artystycznych

Środowiskowych Placówek Wsparcia”. Samorząd w Bartoszycach otrzymał tytuł „Samorządu przyjaznego organizacjom obywatelskim”.

Kategoria dla na najlepiej działającej reprezentacji sektora pozarządowego w roku 2005 (kategoria ustanowiona jedynie na rok 2005)

1. Laureat – Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyna.

WYNIKI I EDYCJI KONKURSU W ROKU 2004

1. Laureat – Gołdapski Fundusz Lokalny za inicjatywę „Teraz Ty masz szansę”.

2. Wyróżnienie – Katolickie Stowarzyszenie Młodych w Działdowie za inicjatywę „Centrum Młodych”.

3. Wyróżnienie – „Ręką Dzieło” Stowarzyszenie Ekologiczno-Artystyczne za inicjatywę „Wspomaganie i promocja współczesnej sztuki ludowej”.

Sprawozdanie przyjęte przez
Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w dniu 23 stycznia 2007

KONKURS

„WSPIERANIE ROZWOJU SPÓŁDZIELCZOŚCI SOCJALNEJ – OŚRODKI WSPARCIA SPÓŁDZIELCZOŚCI SOCJALNEJ”

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło konkurs skierowany do jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i związków spółdzielczych na utworzenie Ośrodków Wsparcia Spółdzielni Socjalnych. Termin składania wniosków upływa **15 marca 2007 r.**

Celem projektu jest przyczynienie się do promowania spółdzielczości socjalnej i wsparcia rozwoju istniejących spółdzielni socjalnych.

Kwota środków stanowiąca dofinansowanie działalności Ośrodków Wsparcia Spółdzielni Socjalnych na rok 2007 wynosi 900 tys. zł, co oznacza możliwość przekazania instytucjom wyłonionym w trakcie procedur konkursowych jednostkowego grantu w maksymalnej wysokości do 150 tys. zł.

Zasady konkursu i wniosek konkursowy znajdują się w pliku do pobrania poniżej.

Wnioski należy przesyłać na adres:

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa
z dopiskiem „KONKURS OWSS”

Pytania należy kierować na adres: Mariusz.Denisiuk@mps.gov.pl

GOSPODARKA SPOŁECZNA W POLSCE – RYS HISTORYCZNY (CZEŚĆ II)

Piotr Omalecki

PIERWSZE SPÓŁDZIELNIE NA ZIEMIACH POLSKICH

Polska spółdzielczość swymi korzeniami sięga do tzw. zasad roczdelskich. Zasady te są aktualne do dzisiaj: otwarte członkostwo, demokratyczne zarządzanie spółdzielnią i sprawowanie kontroli społecznej, neutralność polityczna i tolerancja religijna, ograniczone oprocentowanie udziałów członkowskich, sprzedaż za gotówkę, zwroty od zakupów i prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej.

Wsi Towarzystwa Białokóry, Busieniec, Drohiczany, Dziekanów, Jarosławiec, Putnowice Górne i Szpikołoso, przedmieścia Hrubieszowa Pobereżany, Podzamcze i Wójtostwo.

Jednym z prekursorów spółdzielczości na terenach Polski był Stanisław Staszic, który w 1816 roku założył w swoich dobrach Hrubieszowskie Towarzystwo Rolnicze. Zgodnie z założeniami ustawy Towarzystwa Rolniczego Hrubieszowskiego, na czele Towarzystwa stał dziedziczny prezes, jego zastępcą był burmistrz Hrubieszowa, oraz obieralna Rada Gospodarcza. Na mocy ustawy Towarzystwa, chłopci zamieszkujący na jego terenie zwolnieni zostali z pańszczyzny

i otrzymali na własność ziemię. Istniała także własność wspólna; stanowiła ją część gruntów uprawnych, lasy, stawy propinacje, magazyny, karczmy, cegielnie, młyny i tartak. Wspólna własność zabezpieczała utrzymanie i rozbudowę instytucji społecznych Towarzystwa, takich jak szkoły, stypendia, szpitalnictwo i opieka społeczna, kasa pożyczkowa i inne. Bank Pożyczkowy – zaliczyć możemy na poczet początków bankowości w Polsce.

W okresie zaborów spółdzielczość odegrała niespotykaną w żadnym innym kraju Europy rolę obrońcy narodowej tożsamości. Wybitny teoretyk spółdzielczości i przywódca ruchu ludowego Stanisław Thugutt (1873–1941) zakładał spółdzielni nazywał „budowaniem twierdz polskości”. Wzory czerpano z Zachodu: z Niemiec, Francji i Anglii, ale dawano im treść duchową nie poddającą się obcym doktrynom społecznym i klasowym.

W każdym z trzech zaborów były inne warunki polityczne i potrzeby społeczne, stąd też ruch spółdzielczy szedł w nich różnymi ścieżkami i rozmaite miał siły napędowe, a także różne nazwy. Propagatorzy

spółdzielczości w każdym z trzech zaborów wysuwali na plan pierwszy potrzebę organizacji kredytu i oszczędności.

Drugą wspólną cechą było upatrywanie w spółdzielczości najlepszego środka do dźwigania narodu z materialnego i duchowego upadku oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności obywatelskiej w spółkach będących elementarną szkołą samorządności. Na taką ich rolę w Polsce wskazywał późniejszy propagator spółdzielczości Edward Abramowski (1868–1918): „Dla innych narodów spółdzielczość jest tylko siłą dalszego rozwoju społecznego w kierunku sprawiedliwości; dla nas zaś jest jeszcze czymś więcej, bo jest także siłą obrony narodowej, siłą mogącą ustrzec przed zagładą i zniszczeniem”.

W zaborze pruskim powstał wielkopolski system spółdzielczy, który opierał się na własnym programie ideowym oraz na wyodrębnionych strukturach organizacyjnych i gospodarczych. Upowszechniony został w całej spółdzielczości polskiej zaboru pruskiego. Dominowała w nim spółdzielczość kredytowa. Spółdzielnie kredytowe w tym okre-

się posługiwały się różnymi nazwami. Do najczęstszych należały: spółka, bank ludowy, kasa, towarzystwo oszczędnościowo-pożyczkowe. Ich sytuację prawną regulowały dwie ustawy: prawo stowarzyszeniowe z 4 marca 1850 roku i prawo spółdzielcze z 4 lipca 1868 r.

Duży wpływ na rozwój spółdzielczości miała działalność poznańskich krzewicieli pracy organicznej Karola Marcinkowskiego, Augusta Cieszkowskiego oraz Ewarysta Estkowskiego. Skupili się oni na podnoszeniu poziomu oświaty, kultury i gospodarności wśród ludu oraz na tworzeniu organizacji oszczędności i kredytu. Zakładane spółdzielnie kredytowe najpełniej zaspakajały silne zapotrzebowanie na kredyt, którego nie mogły zapewnić nieliczne i słabe polskie banki prywatne. Wspólną cechą wielkopolskich spółdzielni, najogólniej rzecz biorąc, było uspołecznienie zysku.

Za pioniera idei uspołecznienia zysku uważa się ks. Augustyna Szamarzewskiego (1832–91), który jako pierwszy patron spółek koncepcję tę

przeniósł na grunt Związku Spółek Zarobkowych i Gospodarczych. Zadaniem tego związku, utworzonego w Poznaniu w 1871 r., było: rozpowszechnianie spółek, wymiana doświadczeń i doskonalenie organizacji spółek istniejących, obrona wspólnych interesów i szerzenie zdrowych pojęć o potrzebie i korzyściach spółek, ułatwianie kredytu i obiegu kapitałów pomiędzy spółkami, zbieranie materiałów statystycznych, wydawanie pisma. Wykonaniem powyższych zadań zajmowały się dwa organy związku: komitet główny i patron spółek. Patron miał najważniejsze i najtrudniejsze zadania. Oprócz czuwania nad ogólnym interesem spółek miał obowiązek: rozpowszechniać spółki, służyć im radą na każde wezwanie, wizytować spółki, sporządzać budżet wydatków związku i przedkładać go komitetowi, wydawać pismo stosownie do uchwał komitetu, zbierać materiały statystyczne, zapraszać na walne zebrania i narady komitetu, wykonywać uchwały walnego zebrania i komitetu. Walne zebrania delegatów spółek nazywano później sejmikami i odbywały się one co rok w innym mieście. Od 1907 r. sejmiki obradowały stale w Poznaniu.

Ks. Augustyn Szamarzewski zaczynał od statutu dla Kasy Pożyczek i Oszczędności przy założonym przez niego Towarzystwie Rzemieślniczym, którą utworzył jeszcze w 1862 r. Jako prezes tego Towarzystwa i zarządu Kasy wpro-

wadził instytucję mężów zaufania upoważnionych do werbowania nowych członków i pośredniczenia pomiędzy zarządem kasy i okoliczną ludnością. Na mężów zaufania ks. Szamarzewski powoływał listonoszy i kominiarzy, którzy zachęceni i poinstruowani przez niego, mając dostęp do każdego domu, szybko zwerbowali taką liczbę nowych członków spośród okolicznych włościan, że po dwóch latach można było oddzielić Kasę od Towarzystwa i przekształcić ją w samodzielną spółkę na podstawie nowej ustawy o spółkach zarobkowych i gospodarczych.

Ksiądz Augustyn Szamarzewski sam zdobywał wiedzę „o ksiązkach kasowych, o rachunkach kupieckich, o wekslu, hipotekach”, zaznajomił się z zasadami funkcjonowania banków zakładanych w Niemczech przez Franza Hermana Schulzego z Delitzsch. Te zasady przystosował do potrzeb polskich i stał się ich krzewicielem w najbliższej okolicy.

Od czasu objęcia przez ks. Szamarzewskiego stanowiska patrona spółek datuje się ożywiona działalność Związku Spółek Zarobkowych i Gospodarczych. W 1873 r., w pierwszym roku jego działalności jako patrona, powstało aż 17 nowych spółek. w tymże roku patron, zbierając materiały statystyczne o spółkach, niezależnie od ich przynależności do związku, ustalił, że na terenie zaboru pruskiego istniały wówczas 74 spółki, w tym 68 spółek pożyczkowych, 4 spółki pożyczkowo-handlowe zaj-

ks. Augustyn Szamarzewski

mujące się dostarczaniem surowców i 2 spółki spożywcze (w Gnieźnie i Królewskiej Hucie). Liczba członków w poszczególnych spółkach wahała się od 20 do przeszło 1000 osób. Średnia liczba członków przypadająca na jedną spółkę w pierwszych latach ich działalności wynosiła od 190 do 200 osób.

Jednym z głównych propagatorów spółek w Wielkopolsce był Mieczysław Łyskowski. Założył on spółdzielnię w Brodnicy i Golubiu oraz zainicjował powołanie Towarzystwa Pożyczkowego dla Przemysłowców Miasta Poznania i Związku Spółek Zarobkowych i Gospodarczych. Był autorem „Przewodnika dla spółek pożyczkowych”. Podzielał poglądy ks. Szamarzewskiego na temat zadań spółek, lecz miał inną koncepcję przyspieszania ich rozwoju. z czasów pracy w Lidze Polskiej zachował właściwe wielu ówczesnym patriotom dążenie do tworzenia od razu wielkich instytucji, których działalność poprzez oddziały obejmowałyby cały kraj.

Tak więc ks. Szamarzewski budował od dołu, uczył gospodarować „miedziakami” i sposobił rodaków „do długotrwałej a skutecznej pracy”. Natomiast Łyskowski chciał koncentrować wielkie kapitały dla pracy na szerszym polu i finansowania spółek, aby szybciej przeciwdziałać polityce rządu pruskiego, który nie szczędził wielkich pieniędzy na wykupywanie ziemi

z rąk polskich i osadzanie na niej kolonistów niemieckich.

Mieczysław Łyskowski położył duże zasługi jako autor pierwszego podręcznika dla spółek i jako długoletni prezes Komitetu Związku Spółek Zarobkowych i Gospodarczych oraz organizator banków, które zasilaly kapitałem początkujące spółki. Był też dyrektorem banku rolniczo-przemysłowego w Poznaniu, założonego w 1870 r. pod nazwą: „Kwilecki, Potocki i Ska” i inicjatorem Banku Włościańskiego, założonego w 1872 roku. Uważał on – podobnie jak ks. Szamarzewski – iż główną przeszkodą w dźwiganiu z marazmu ludzi w mieście i na wsi jest brak kredytu. Dlatego zakładanie spółek pożyczkowych mogłoby stanowić „kotwicę zbawienia, podwalinę odrodzenia”.

Polski ruch spółdzielczy w zaborze pruskim w przededniu i wojny światowej skupiał: 204 banki ludowe, 17 banków ludowych na Śląsku, 22 spółki parcelacyjne, 60 spółek „Rolnik” i 10 różnych spółek. Tych 313 spółek posiadało ogółem: 159 704 członków, 29 704 000 marek kapitału udziałowego, 18 592 000 marek kapitału rezerwowego i 306 153 000 marek depozytów. Wszystko to stworzono własnymi siłami bez żadnej pomocy z zewnątrz i wbrew polityce rządu, nieprzyjaźnie odnoszącego się do każdej akcji, wzmacniającej polskie społeczeństwo.

Galicja (od Halicza i Lodomerii – ziemi lwowskiej), w czasach za-

Mieczysław Łyskowski

boru austriackiego, określana dobitnie „Golicją i Głodomierią”, była najbardziej uciskaną, ale też najmniej uciskaną z dzielnic polskich. W zaborze austriackim bowiem nie było takiego ucisku politycznego, jaki nasilał się w pozostałych dwóch zaborach (w pruskim działalność hakaty, w rosyjskim – represje popowstaniowe).

Stowarzyszenia spożywcze w Galicji początkowo niezbyt się udawały. Powstawały i wkrótce upadały. Do 1900 roku powstały 23 stowarzyszenia, z których tylko 6 przetrwało do 1905 r. Pierwszym stowarzyszeniem spożywczym powstałym w Galicji było, założone w 1871 r., Towarzystwo Spożywcze w Samborze – 13-tysięcznym mieście powiatowym, odległym o 75 km na pld.-zach. od Lwowa. Udziały w tym Towarzystwie wynosiły od 15 do 30 zł reńskich. Kolejnymi galicyjskimi stowarzyszeniami spożywczymi były, założone w 1874 r. w 16-tysięcznym mieście powiatowym Stanisławowie, Towarzystwo Spożywcze „Ul”, z udziałami po 9 zł reńskich i założone w 1875 r., w stołecznym Lwowie, Towarzystwo

Spożywcze, z udziałami po 10 zł reńskich i 5-krotnym poręczeniem, zamienionym w następnym roku na poręczenie 2-krotne. Stowarzyszenia spożywcze w Samborze i Stanisławowie przetrwały zaledwie do 1878 roku. Przyczynami ich upadłości były: niewłaściwa organizacja zarządu i nieumiejętne gospodarowanie, w szczególności zaś odstępstwo od zasady rocdelskiej – sprzedaż towarów po cenach targowiskowych. Natomiast Towarzystwo Spożywcze we Lwowie, wsparte bezprocentową pożyczką Rady Miejskiej i kredytem z Towarzystwa Zaliczkowego, istniało dłużej i miało w swej działalności momenty ożywienia, jak otwarcie własnej piekarni, jatki i składu opałowego. W 1885 r. lwowskie towarzystwo miało 813 członków, 16 249 zł reńskich kapitału udziałowego, 1524 zł reńskich kapitału rezerwowego i 112 773 zł reńskich długów. Wartość zapasów towarów wynosiła aż 84 021 zł reńskich i wartość udzielonych kredytów – 26 136 zł reńskich.

Po Powstaniu Styczniowym 1863 r., gdy władze carskie zniósły ostatecznie ustrój autonomiczny Królestwa Polskiego, utworzenie jakiegokolwiek organizacji gospodarczej o szerszym zasięgu było niemożliwe. Na przeszkodzie stał absolutyzm rosyjski, ze szczególną niechęcią odnoszący się do każdej zbiorowej pracy Polaków. Rządy rosyjskie w Królestwie Polskim kierowały się wytyczną, aby nie dopuszczać inteligencji polskiej do wywierania wpływu na lud.

W lutym 1869 r. powstało w Warszawie Stowarzyszenie Spożywcze „Merkury”, po zatwierdzeniu jego statutu przez ministra spraw wewnętrznych w Petersburgu. Założone zostało z inicjatywy osób skupiających się wokół miesięcznika „Ekonomista”, który propagował postępowe formy działalności gospodarczej, stosowane w Europie Zachodniej, m.in. spółdzielczość spożywców. Jego założycielami, zabiegającymi o pozwolenie u ministra, byli Julian Statkowski i Antoni Nagórny. Czołowymi działaczami stowarzyszenia „Merkury” stali się: Aleksander Makowiecki, Wiktor Magnus, Antoni Nagórny i Julian Statkowski. Na przewodniczącego zarządu wybrano Antoniego Nagórniego, a w 1870 roku funkcję tę powierzono J. Statkowskiemu, natomiast kierownictwo operatywne sprawował dyrektor stowarzyszenia Aleksander Makowiecki. Zatwierdzony statut „Merkurego” opierał się na zasadach rocdelskich. Założyciele określili w nim następujące zasady postępowania: dostarczanie członkom artykułów żywności i przedmiotów codziennego użytku w dobrym gatunku po cenach bieżących handlowych, sprzedaż tylko za gotówkę według cennika zatwierdzonego przez zarząd i wywieszonego w każdym sklepie stowarzyszenia, udział członkowski bezprocentowy 10 rubli, dopóki członek nie wpłaci połowy udziału, nie ma prawa głosu, członkowie mogą wносить wkłady przynoszące procent, którego wy-

sokość wyznacza ogólne zebranie, zwyczajne zebrania ogólne odbywają się dwa razy w roku, w lutym i sierpniu, po zamknięciu półrocznych rachunków, zyski dzielą się co pół roku w ten sposób, że po potrąceniu pewnego procentu na kapitał rezerwowy i wynagrodzenie zarządu za bezpłatne pełnienie obowiązków pozostałość rozdziela się pomiędzy członków w stosunku do wysokości zakupów; część zysku mogła być przeznaczona na założenie biblioteki i czytelnicy dla członków, do rozpoczęcia działalności potrzeba przynajmniej stu członków.

Mimo dopuszczenia wpłaty połowy udziału w ratach tygodniowych po 50 kopiejek i dopełnienia drugiej połowy z zysków półrocznych robotnicy nie zapisywali się do stowarzyszenia, tylko inteligencja, nauczyciele, prywatni urzędnicy i rzemieślnicy. w marcu 1869 r. zgłosiło się ponad 900 osób, które wpłaciły na udziały 7700 rubli. w końcu roku liczba członków wzrosła do 1212, kapitał udziałowy – do 10 592 rubli, a wkłady na oprocentowanie wyniosły 1105 rubli. w 1870 r. liczba członków wzrosła do 1435.

Stowarzyszenie Spożywcze „Merkury” w 1869 roku uruchomiło trzy sklepy spożywcze, zlokalizowane w obrębie dzisiejszego śródmieścia przy ul. Podwale, ul. Nowy Świat i ul. Elekoralnej. w 1872 r. powstał jeszcze czwarty sklep przy ul. Kruczej, a sklep przy ul. Nowy Świat przeniesiono na ul. Dziką.

W kolejnych latach zakupy członków w 5 sklepach „Merkurego” stanowiły przeszło 70 proc. ogólnego obrotu. w tej sytuacji dywidenda od zakupów nie mogła być wysoka – utrzymywała się na poziomie 1,5–2 proc. Od 1890 r. zakupy osób postronnych zaczęły przewyższać zakupy członków. w 1900 r. Stowarzyszenie Spożywcze „Merkury” miało 2336 członków i 14 885 rubli funduszu rezerwowego.

Dnia 11 lutego 1870 roku, po długich staraniach inicjatorów, wojskowy minister spraw wewnętrznych w Petersburgu zatwierdził ustawę Towarzystwa Spożywczego i Kasy Pożyczkowej w Płocku pod nazwą „Zgoda”. Założycielem „Zgody” była grupa światłych obywateli, zafascynowanych ideami spółdzielczości: Gustaw Fogel, Walerian Jędrzejewski, Władysław Drużyłowski, Mateusz Przybojewski, Ksawery Kamocki. Główny cel Towarzystwa stanowiło „dostarczanie swoim członkom niezbędnych produktów życia w dobrych gatunkach, po cenach umiarkowanych, a także wydawanie pieniężnych pożyczek”. Uroczysta inauguracja działalności „Zgody” nastąpiła 2 maja 1870 roku. Na mieszkańców Płocka czekały wtedy dwa pierwsze sklepy.

Dnia 13 sierpnia 1869 roku minister spraw wewnętrznych w Petersburgu zatwierdził ustawę Stowarzyszenia Spożywczego w Radomiu pod nazwą „Oszczędność” (słowo „ustawa” oznaczało wówczas statut). Jednym z głównych założycieli stowarzy-

szenia Spożywczego „Oszczędność” był Julian Statkowski, współredaktor „Ekonomisty”, który w 1870 r. objął prezesurę zarządu warszawskiego Stowarzyszenia Spożywczego „Merkury”. w 1870 r. „Oszczędność” miała 187 członków i obroty 16 000 rubli, w 1884 r. – 125 członków i obroty 17 800 rubli, a w 1902 r. – 79 członków i obroty 60 796 rubli.

Ogromne znaczenie dla rozwoju ruchu spółdzielczego w Polsce miało zorganizowanie w 1906 r. Towarzystwa Kooperatystów w Warszawie, które w pierwszych latach działalności spełniało funkcję ośrodka inspirującego i kierującego ruchem założycielskim stowarzyszeń spożywczych.

Towarzystwo Kooperatystów powstało na bazie Sekcji Kooperatywnej założonego w 1905 r. przez Edwarda Abramowskiego Związku Stowarzyszeń Samopomocy Społecznej. Początkowo było ono organizacją tajną i składało się niemal wyłącznie z działaczy warszawskich. Wśród założycieli, oprócz E. Abramowskiego, byli m.in.: Romuald Mielczarski i Stanisław Wojciechowski, których nazwiska są trwale związane z historią polskiej spółdzielczości.

Największe znaczenie dla rozwoju ruchu spółdzielczego miało zwołanie przez Towarzystwo Kooperatystów i Zjazdu Stowarzyszeń Spożywczych w Warszawie w dniach 27–31 października 1908 r. przy udziale 425 delegatów reprezentujących 268 stowarzyszeń, stu kilkudziesięciu gości

Edward Abramowski

oraz słuchaczy kursu dla kierowników stowarzyszeń, zorganizowanego razem ze zjazdem. z referatu wygłoszonego na zjeździe przez Stanisława Wojciechowskiego wynikało m.in., że z liczby 670 istniejących wówczas stowarzyszeń około 500 powstało w latach 1905–1907. Stowarzyszenia zrzeszały ok. 90 tys. członków, prowadziły 750 sklepów, zatrudniały 1500 pracowników, a w ich zarządach czynnych było społecznie ok. 5 tys. osób. Liczby te świadczą o znacznej – jak na ówczesne warunki – sile stowarzyszeń spożywczych. Na zjeździe tym uchwalono utworzenie Związku Stowarzyszeń (późniejszego Związku „Społem”).

źródła

1. W. Kwaśnicki, „Gospodarka społeczna”
2. Tadeusz T. Kaczmarek, Piotr Pysz Ludwig, „Erhard i społeczna gospodarka rynkowa”
3. D. Pieńkowska „Ekonomia społeczna – podstawowe informacje” www.ngo.pl

źródła internetowe

1. www.spolem.org.pl
2. www.fundusze-strukturalne.gov.pl/wiadomosci/EQUAL
3. www.isp.org.pl/kwartalnik
4. wspieranie.ngo.pl
5. www.gap.ae.krakow.pl/doki/pes.ppt
6. www.klon.org.pl
7. www.splot.ngo.pl
8. www.ngo.pl
9. www.jhu.edu
10. www.wikipedia.pl

SZANSA DLA POMOCY SPOŁECZNEJ I SEKTORA POZARZĄDOWEGO

**Rozmowa Zbigniewa Zawadzkiego z Katarzyną Gajos
– Kierownikiem Oddziału ds. Wojskowej Służby Zastępczej w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie**

– **Czym jest wojskowa służba zastępcza?**

– Służba zastępcza polega na wykonywaniu prac (zamiast służby wojskowej) na rzecz środowiska lokalnego, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, opieki nad osobami niepełnosprawnymi, administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości.

– **Gdzie osoby zakwalifikowane do jej odbycia mogą ją realizować?**

– Służba zastępcza odbywa się w państwowych i samorządowych jednostkach organizacyjnych, publicznych zakładach opieki zdrowotnej, organizacjach pożytku publicznego. Służba zastępcza nie jest przyznawana automatycznie, zamiast służby wojskowej. Wymaga spełnienia przez poborowego kilku warunków, a przede wszystkim złożenia udokumentowanego wniosku.

– **Kto może złożyć wniosek o skierowanie do wojskowej służby zastępczej?**

– Wniosek o przeznaczenie do służby zastępczej może złożyć poborowy, który na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 21 poz. 205 z późn. zm) został przeznaczony do odbycia zasadniczej

służby wojskowej albo przeszkolenia wojskowego, a którego przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na pełnienie tej służby. Wniosek o przeznaczenie do służby zastępczej poborowy składa na piśmie do właściwej komisji wojewódzkiej ds. służby zastępczej za pośrednictwem wojskowej komendy uzupełnień, najpóźniej w dniu doręczenia mu karty powołania do odbycia służby zastępczej. Orzeczenie o przeznaczeniu do służby zastępczej wydaje komisja wojewódzka ds. służby zastępczej działająca przy Urzędzie Marszałkowskim w Olsztynie. Podanie jest rozpatrywane w ciągu 30 dni od dnia złożenia do WKU przez poborowego.

– **Jakie czynności powinna podjąć organizacja by mogła ubiegać się o skierowanie do niej osoby do odbywania tej służby?**

– Pracodawca, który chciałby zatrudnić poborowych musi złożyć wniosek do ministra właściwego do spraw pracy wniosek o wyrażenie zgody. Wzór wniosku zawiera rozporządzenie ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z dnia 28 stycznia 2004 r. w sprawie wzoru wniosku o wyrażenie zgody na odbywanie służby zastępczej oraz dokumentów, jakie muszą być dołą-

zione do wniosku (Dz. U z 2004 r., nr 20 poz. 179 z późn. zm).

– **Jakie są korzyści dla zakładu pracy/organizacji zatrudniającej osoby skierowane do niej?**

– Instytucja służby zastępczej daje duże możliwości dla pracodawcy jak i dla poborowego. Pracodawca zatrudniający poborowego ma pracownika przez okres 18 miesięcy z jedyną 120 zł miesięcznie. Poborowy zaś ma pracę, za którą otrzymuje świadczenie pieniężne w wysokości ok. 540 zł. Poborowy zdobywa nowe doświadczenie, podnosi swoje kwalifikacje zawodowe, a przede wszystkim będzie miał uregulowany stosunek do służby wojskowej.

– **Ile aktualnie poborowych odbywa wojskową służbę zastępczą?**

– Na dzień 31 grudnia 2006 r. wojskową służbę zastępczą odbywa 40 poborowych w 51 podmiotach.

– **Gdzie można uzyskać informację dotyczącą wojskowej służby zastępczej?**

– Wszelkich dodatkowych informacji dotyczącej zatrudnienia poborowych do służby zastępczej można uzyskać w Oddziale ds. Służby Zastępczej w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie, ul. B. Głowackiego 28, tel. 089 522 79 84 lub na stronie internetowej www.up.gov.pl. ■

1% dla Olsztyna

W Olsztynie działa około 700 organizacji pozarządowych.

W tym około 60 ma status organizacji pożytku publicznego. Są to organizacje, które niosą pomoc dzieciom, osobom chorym, niepełnosprawnym, ludziom starszym, biednym i bezrobotnym, jak też ratują zwierzęta, otaczającą nas przyrodę oraz zabytki.

**Każdy OLSZTYNIANIN, który jest podatnikiem
zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych, może przekazać**

1%

swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Właśnie o ten przekazany 1% ulega zmniejszeniu należny podatek

Prosimy:

**Przekaż 1% swojego podatku dla potrzebujących Olsztynian !
Pieniądze zostaną przekazane na konkretne cele !**

Jak przekazać 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego?

1. Wybierz organizację posiadającą status pożytku publicznego.
2. Oblicz wysokość należnego podatku za rok 2006.
3. O tej kwoty odlicz 1% podatku.
4. Wpłać wyliczoną kwotę na konto organizacji pożytku publicznego.
5. Uzyskaną kwotę równą 1% podatku wpisz w rubryce:
„Kwota 1% zmniejszenia z tytułu wpłaty na rzecz organizacji pożytku publicznego”
zeznania podatkowego (PIT)
6. Zachowaj dowód wpłaty !

Tylko od Ciebie zależy na co pójdzie Twój podatek !!!

Kampania społeczna pod patronatem honorowym
Prezydenta Miasta Olsztyn

e-mail: rada.ngo.olsztyn@poczta.fm

Kampania prowadzona w ramach ogólnopolskiej kampanii „1% mały wielki procent”

OBLICZA ELBLĄSKIEJ FILANTROPII

BIZNES I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NA RZECZ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ELBLĄGA

OB LICZA ELBLĄSKIEJ FILANTROPII

Przedsięwzięcie „Oblicza elbląskiej filantropii – biznes i organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych Elbląga” ma za zadanie aktywizowanie elbląskiego biznesu do działań na rzecz społeczności lokalnej, zapoczątkowanie systemowej współpracy biznesu z organizacjami pozarządowymi, zetknięcie grup młodzieżowych z przedsiębiorcami w celu przekazywania doświadczeń oraz promocję kultury filantropii.

– *W ramach projektu przeprowadzonych zostanie 6 otwartych debat o różnych aspektach filantropii – mówi Gabriela Zimirowka z Fundacji Elbląg, koordynator projektu. – Ponadto zorganizujemy VII Konkurs o Tytuł Filantropa Roku, który swój finał znajdzie podczas uroczystej Gali.*

W działaniach projektowych wykorzystane zostanie, działające przy Fundacji, młodzieżowe studio telewizyjne. W jego ramach powstanie 6 filmów o elbląskich filantropach oraz 20 rozmów o dobroczynności. Pod koniec ukaże się publikacja dokumentująca dotychczasowe działania.

Więcej informacji o projekcie można uzyskać w siedzibie Fundacji Elbląg, przy ul. Związku Jaszczurczego 17 w Elblągu. Tel. 055 236 98 88.

Projekt „Oblicza elbląskiej filantropii – biznes i organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych Elbląga” realizowany jest ze środków programu „Środki Przejściowe 2004 – Zwiększenie świadomości społecznej oraz wzmocnienie roli organizacji pozarządowych w zakresie rzecznictwa i monitoringu”.

